

Ålandliving

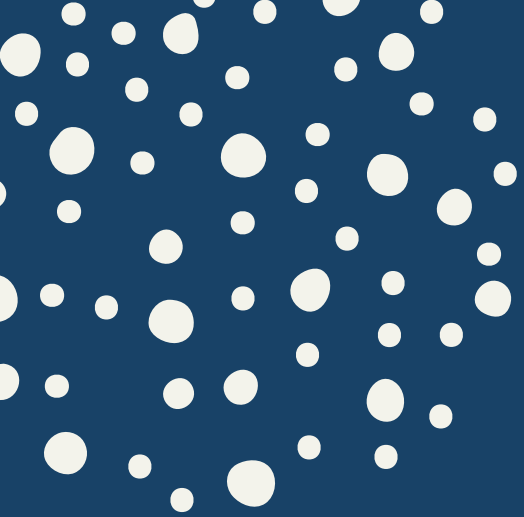
MORE TIME FOR LIFE.

Välkomstguide för dig som flyttar INOM LANDET

Här hittar du information för dig som flyttar till Åland från Finland. Använd välkomstguiden som stöd, men kom ihåg att kolla upp vad som gäller för just dig.

Tervetuloa Ahvenanmaalle OPAS MANNER- SUOMESTA MUUTTAVALLE

Täältä löydät tietoa sinulle, joka muutat Ahvenanmaalle Manner-Suomesta. Käytä opasta tukenasi, mutta muista tarkistaa juuri sinun tilannettasi koskevat säännöt ja ohjeet.

Tänk på det här innan du flyttar!

Vissa saker bör du göra innan flytten, annat är det bra att tänka igenom och förbereda innan själva flyttdagen.

Huomioi nämä asiat ennen muuttoa!

Tietyt asiat tulee hoitaa ennen muuttoa, ja toisia on hyvä pohtia sekä valmistella ennen varsinaista muuttopäivää.

Det offentliga Åland

Åland är ett självstört landskap i Finland med ett eget folkvalt parlament, Ålands lagting. Det är lagtinget som stiftar landskapets lagar. I praktiken betyder det att vissa regler och myndigheter skiljer sig från vad du är van vid från fastlandet.

Lagtinget tillsätter även landskapsregeringen (den åländska regeringen), som sköter landskapets allmänna styrelse och förvaltning.

På Åland finns sammanlagt i 16 kommuner, inklusive Ålands enda stad Mariehamn.

[Ålands lagting.](#)

[Ålands landskapsregering.](#)

[Ålands kommuner.](#)

Ahvenanmaan julkishallinto

Ahvenanmaa on Suomen itsehallinnollinen maakunta, jolla on oma demokraattisesti valittu parlamentti, Ahvenanmaan maakuntapäivät (Ålands lagting). Maakuntapäivät säätää maakunnan lait. Käytännössä tämä tarkoittaa, että jotkut säännöt ja viranomaiset eroavat siitä, mihin olet tottunut Manner-Suomessa.

Maakuntapäivät nimittää myös maakunnan hallituksen (Ålands landskapsregering), joka hoitaa maakunnan yleistä hallintoa.

Ahvenanmaalla on yhteensä 16 kuntaa, mukaan lukien Ahvenanmaan ainoa kaupunki Maarianhamina.

[Ålands lagting.](#)

[Ålands landskapsregering.](#)

[Ålands kommuner.](#)

Dags att förbereda flyttlasset

Hitta bostad – hyra, köpa eller bygga eget?

På Åland bor du alltid nära havet, nära jobbet, nära skolan, nära vännerna. Avstånden är korta och bilköerna sällsynta. Oavsett om du vill hyra eller äga ditt boende är alternativen många. Här finns allt från hus med egen trädgård till parhus och moderna lägenheter. En del arbetsgivare kan också hjälpa till att ordna bostad.

För att hitta bostad kan du kostnadsfritt annonsera på annonswebbsidan Aland.com/marknaden.ax. Där kan du även läsa uthyresannonserna. Kolla även Facebook-grupperna "Bostäder på Åland" eller "Inflyttade ålänningar" för hyres- och ägarbostäder.

BOSTAD – ATT HYRA

Hysesbostäderna på Åland är i huvudsak lägenheter som är ägda av större åländska företag som banker, försäkringsbolag och rederier. Mariehamns stad äger genom sitt fastighetsbolag Marstad många fastigheter i Mariehamn. Många hyresbostäder finns i mindre hus med bara 4-5 lägenheter. Den typen av bostäder är ofta ägda av privatpersoner eller mindre fastighetsbolag.

PåAlandliving.ax har vi samlat information för dig som vill hyra bostad.

BOSTAD – ATT KÖPA

När du flyttar till Åland kan du köpa hus eller tomt på planerat område eller i en bykärna även om du inte har åländsk hembygdsrätt om du först ansöker om jordförvärvstillstånd. Husköp för fast bosättning i ett närområde går också bra även om det inte är planerat. De flesta bostadsområden ligger vackert och naturnära, vissa med sjöutsikt och båtplats.

Ett annat alternativ är aktiebostad där du äger andelar i boendet även utan jordförvärvstillstånd eller hembygdsrätt. Ta ändå för vana att kontrollera vad som gäller för just den bostad du är intresserad av.

[Här har vi samlat information för dig som vill köpa bostad.](http://Härharvisamlatinformationfördigsomvillköpabostad)

[Besök även fastigheter.ax](http://Besökävenfastigheter.ax), här hittar du objekt från samtliga mäklare.

Aika valmistella muuttokuormaa

Löydä asunto – vuokraa, osta tai rakenna oma talosi?

Ahvenanmaalla asut aina lähellä merta, työtä, koulua ja ystäviä. Välimatkat ovat lyhyitä ja ruuhkat harvinaisia. Vaihtoehtoja on paljon riippumatta siitä, haluatko asua vuokralla vai omistusasunnossa. Tarjolla on kaikkea omakotitaloista paritaloihin ja moderneihin huoneistoihin. Jotkut työnantajat voivat myös auttaa asunnon löytämisessä.

Löytääksesi asunnon voit ilmoittaa ilmaiseksi Aland.com/marknaden.ax -sivustolla. Sieltä löydät myös vuokrailmoituksia. Kannattaa seurata myös Facebook-ryhmiä, kuten "Bostäder på Åland" tai "Inflyttade ålänningar", joissa ilmoitetaan sekä vuokra- että omistusasunnoista.

ASUNTO – VUOKRAAMINEN

Ahvenanmaan vuokra-asunnot ovat pääasiassa huoneistoja, jotka ovat suurten ahvenanmaalaisten yritysten, kuten pankkien, vakuutusyhtiöiden ja varustamoiden omistuksessa. Maarianhaminan kaupunki omistaa kiinteistöyhtiönsä Marstadin kautta useita kiinteistöjä kaupungissa. Monet vuokra-asunnot sijaitsevat pienemmissä taloissa, joissa on vain 4–5 huoneistoa. Tällaiset asunnot ovat usein yksityishenkilöiden tai pienempien kiinteistöyhtiöiden omistuksessa.

[Olemmekoonneet lisätietoa asunnon vuokraamisesta Alandliving.ax-sivustolle](http://OlemmekoonneetlisätietoaasunnonvuokraamisestaAlandliving.ax-sivustolle)

OMAKOTITALO – OSTAMINEN

Kun muutat Ahvenanmaalle, voit ostaa talon tai tontin asemakaava-alueelta tai kyläkeskuksesta, vaikkei sinulla olisi Ahvenanmaan kotiseutuoikeutta, kunhan haet ensin maanhankintalupaa (jordförvärvstillstånd). Vakituiseksi asunnoksi tarkoitetun talon ostaminen onnistuu yleensä hyvin myös kaava-alueiden ulkopuolelta läheltä asutusta. Useimmat asuinalueet sijaitsevat kauniisti luonnon helmassa, osa merinäköalalla ja venepaikalla varustettuna.

Toinen vaihtoehto on osakeasunto (asunto-osakeyhtiö), jolloin omistat asunnon hallintaan oikeuttavia osakkeita. Tähän ei vaadita maanhankintalupaa tai kotiseutuoikeutta. Ota kuitenkin tavaksi tarkistaa säännökset juuri sen kohteen kohdalla, josta olet kiinnostunut.

[Olemmekoonneet tänne lisätietoa sinulle, joka haluat ostaa asunnon.](http://Olemmekoonneettännelisätietoa sinulle, joka haluat ostaa asunnon)

[Vieraile myös sivustolla fastigheter.ax](http://Vierailemyösisivustollafastigheter.ax) – täältä löydät kaikkien kiinteistönvälittäjien kohteet.

BOSTADSRÄTT – ATT KÖPA

Bostadsrätt är en boendeform på Åland som är en modell mellan hyresbostad och ägarbostad och kombinerar det bästa av två världar. Modellen bygger på en kombination av en engångsinsats och ett månatligt vederlag, och boendeformen är öppen för alla utan speciella krav på medlemskap. Som bostadsrättshavare betalar du en grundandel som vanligtvis motsvarar 15 % av bostadens ursprungliga byggnadskostnad, medan den resterande delen finansieras genom lån som upptas av bostadsrättsföreningen. Det månatliga bruksvederlaget beräknas enligt självkostnadsprincipen, vilket innebär att avgiften fastställs utifrån bostadsrättsföreningens faktiska utgifter.

Bostadsrättsföreningens målsättning är att erbjuda ett kvalitativt och tryggt boende till en rimlig kostnad. Föreningen är öppen för alla och inga speciella krav ställs för medlemskap.

[Läs mer på Ålands Bostadsrättsförening.](#)

BOSTAD – ATT BYGGA

För dig som vill bygga eget hus är alternativen samma som för den som vill köpa. Det betyder att du har möjlighet att bygga utan hembygdsrätt på planerade bostadsområden, i bykärnor eller liknande närområden. För att köpa mark utan hembygdsrätt måste du först ansöka om jordförvärvstillstånd. Vid köp av mark för egen bostad beviljar Ålands landskapsregering i regel alltid jordförvärvstillstånd förutsatt att du uppfyller villkoren.

De flesta kommuner på Åland erbjuder tomter för byggande av ett eget hus för stadigvarande boende.

[Kontaktuppgifter och information om byggnadsplanerade områden hittar du på respektive kommuns egen hemsida.](#)

[När du har köpt mark ansöker du om lagfart hos Lantmäteriverket i Mariehamn.](#)

Flyttningsanmälan till befolkningsregistret

När du flyttar till Åland ska du anmäla flytten senast en vecka efter flyttdagen till magistraten vid Statens ämbetsverk på Åland, Torggatan 16 B i Mariehamn. Ta med giltig id-handling.

Du kan också göra anmälan elektroniskt via [Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata](#) eller i samband med [adressändringen på Åland Posts webbplats](#).

Boka en flyttfirma

[Kontaktuppgifter till flyttfirmor på Åland.](#)

ASUMISOIKEUSASUNTO – OSTAMINEN

Asumisoikeus on Ahvenanmaalla käytössä oleva asumismuoto, joka sijoittuu vuokra-asumisen ja omistusasumisen väliin yhdistäen molempien parhaat puolet. Malli perustuu kertaluonteiseen asumisoikeusmaksuun sekä kuukausittaiseen käyttövastikkeeseen. Asumismuoto on avoin kaikille, eikä se vaadi erityistä jäsenyyttä.

Asumisoikeuden haltijana maksat perusosuuden, joka on yleensä 15 % asunnon alkuperäisistä rakennuskustannuksista. Loppuosa rahoitetaan asumisoikeusyhdistyksen ottamalla lainalla. Kuukausittainen käyttövastike määräytyy omakustannusperiaatteen mukaan, eli maksu vahvistetaan yhdistyksen todellisten menojen perusteella.

Yhdistyksen tavoitteena on tarjota laadukasta ja turvallista asumista kohtuulliseen hintaan. Toiminta on avointa kaikille, eikä jäsenyydelle aseteta erityisvaatimuksia.

[Lue lisää: Ålands Bostadsrättsförening \(Ahvenanmaan asumisoikeusyhdistys\)](#)

[Vieraile myös osoitteessa fastigheter.ax – täältä löydät kaikkien välittäjien kohteet.](#)

TALO – RAKENTAMINEN

Jos haluat rakentaa oman talon, sinua koskevat samat säännöt kuin valmiin talon ostajaa. Tämä tarkoittaa, että voit rakentaa ilman kotiseutuoikeutta (hembygdsrätt) asemakaava-alueille, kyläkeskuksiin tai muihin vastaaviin taajamiin. Maan ostamiseen ilman kotiseutuoikeutta tarvitset kuitenkin maanhankintaluvan (jordförvärvstillstånd). Ahvenanmaan maakuntahallitus myöntää luvan säännönmukaisesti oman talon rakentamista varten, kunhan lupaehdot täyttyvät.

Useimmat Ahvenanmaan kunnat tarjoavat tontteja vakituiseen asumiseen tarkoitettujen omakotitalojen rakentamiseen.

[Yhteystiedot ja tiedot kaavoitetuista asuinalueista löydät kunkin kunnan omilta verkkosivuilta.](#)

[Kun olet ostanut tontin, hae sille lainhuutoa Maarianhaminan Maanmittauslaitokselta.](#)

Muuttoilmoitus väestötietojärjestelmään

Kun muutat Ahvenanmaalle, sinun on tehtävä muuttoilmoitus viimeistään viikon kuluttua muuttopäivästä. Voit tehdä ilmoituksen sähköisesti [Digi- ja väestötietoviraston palvelussa](#) tai [osoitteenmuutoksen yhteydessä Åland Postin verkkosivuilla](#).

Voit tehdä ilmoituksen myös asioimalla paikan päällä Ahvenanmaan valtionviraston maistraatissa (Statens ämbetsverk på Åland), joka sijaitsee Maarianhaminassa osoitteessa Torggatan 16 B. Ota mukaan voimassa oleva henkilöllisyystodistus.

Varaa muuttoauto

[Täältä löydät Ahvenanmaalla toimivien muuttofirmojen yhteystiedot.](#)

Tull och skattegräns

Införsel av flyttgods

Eftersom Åland ligger utanför EU:s skatteområde måste allt bohag och andra varor som du tar med dig från fastlandet förtullas vid ankomst till Åland. Du behöver normalt inte betala moms på ditt bohag, förutsatt att du har bott på fastlandet i minst 12 månader och att sakerna har varit i din ägo och ditt bruk i minst 6 månader.

[Kontakta Tullen i Mariehamn för information om hur förtullningen går till i ditt fall.](#)

[Mer information finns på Tullens webbplats under "Flyttare".](#)

Införsel av bil

Tar du med bilen till Åland? Kom ihåg att omregistrera den hos Fordonsmyndigheten så snart du har flyttat. Det gäller även finskregistrerade bilar.

Kontakta även Tullen i Mariehamn när du anländer och meddela att du har en bil med i flytten.

[Kontakta Tullen i Mariehamn för information om hur förtullningen går till i ditt fall.](#)

[Fordonsmyndighetens sida om import av fordon från Finland.](#)

Ska du flytta med husdjur?

Vid flytt från fasta Finland till Åland gäller inga särskilda veterinärkrav för husdjur.

Om du ändå har frågor kan du kontakta [Smådjurskliniken Zoodiaken](#) vid Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM), tel. +358 18 21000.

Tulli ja veroraja

Muuttotavaran tuonti

Koska Ahvenanmaa on EU:n arvonlisäveroalueen ulkopuolella, kaikki muuttokuormassa tuotavat tavarat ja irtaimisto on tulliselvitettävä Ahvenanmaalle saavuttaessa. Yleensä muuttotavaroista ei tarvitse maksaa arvonlisäveroa, jos olet asunut Manner-Suomessa vähintään 12 kuukautta ja tavarat ovat olleet omistuksessasi ja käytössäsi vähintään 6 kuukautta.

[Ota yhteyttä Maarianhaminan tulliin saadaksesi ohjeet juuri sinun muuttoosi liittyvästä tulliselvityksestä.](#)

[Lisätietoa löydät Tullin verkkosivuilta osiosta "Muuttajat".](#)

Auton tuonti

Tuotko auton mukana Ahvenanmaalle? Muista rekisteröidä se Ahvenanmaan ajoneuvoviranomaiselle (Fordonsmyndigheten) heti muuton jälkeen. Tämä koskee myös Suomen rekisterissä olevia autoja.

[Ota yhteyttä Maarianhaminan tulliin saapuessasi ja ilmoita, että muuttokuormassasi on auto.](#)

[Ajoneuvoviranomaisen ohjeet ajoneuvon tuonnista Manner-Suomesta.](#)

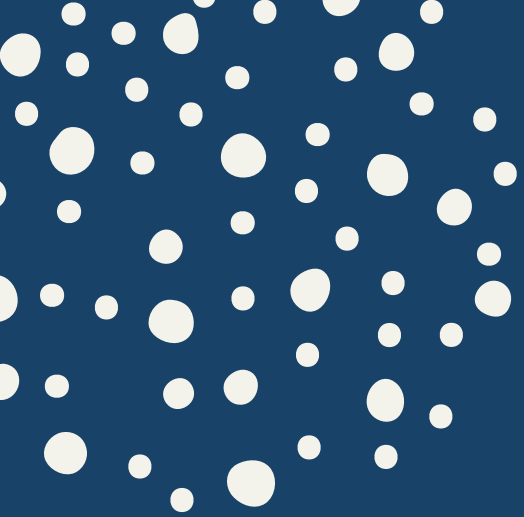
Muutatko lemmikin kanssa?

Muutettaessa Manner-Suomesta Ahvenanmaalle lemmikkeihin ei kohdistu erityisiä eläinlääkinnällisiä vaatimuksia.

Jos sinulla on kysyttävää, voit ottaa yhteyttä:

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM), [pieneläinklinikka Zoodiaken](#), puh. +358 18 21000

Det här behöver du göra efter flytten

Vissa saker på checklistan gör du när du är på Åland. Här är vår kom-ihåg-lista!

Mitä tehdä muuton jälkeen?

Tässä on muistilistamme!
Osa muistilistan asioista hoituu vasta kun olet muuttanut Ahvenanmaalle.

Kontakta myndigheterna

Flyttanmälan till befolkningsregistret

Glöm inte att uppdatera din adress i befolkningsregistret, se avsnittet "Dags att förbereda flyttlasset".

Pass, id-kort och legitimation

Behöver du förnya ditt pass eller id-kort, eller ansöka om ett nytt? Det gör du via polisens e-tjänst eller genom ett personligt besök hos polisen på Strandgatan 27 i Mariehamn.

[Besök polisens e-tjänst.](#)

Rätt till sociala trygghetsförmåner

Åland har delvis egen lagstiftning för socialförsäkring, vilket betyder att en del förmåner hanteras av åländska myndigheter i stället för FPA. Det är därför viktigt att du tar reda på vart du ska vända dig eftersom det kan skilja sig från vad du är van vid från fastlandet.

Kontakta respektive myndighet för att ta reda på vad som gäller just din situation.

FPA (FOLKPENSIONSANSTALTEN)

FPA (KELA) sköter en del av socialförsäkringen även på Åland. Hit vänder du dig för bland annat:

- sjukdagpenning
- läkemedelsersättning
- pension
- underhållsstöd.

Barnbidrag hanteras av FPA, men beloppet på Åland skiljer sig från fastlandet. Du behöver inte ansöka separat eftersom FPA automatiskt justerar barnbidraget när du och ditt barn har en adress på Åland.

Besöksadress: Nygatan 7A, Mariehamn

[Ansök via FPA:s e-tjänst.](#)

Ota yhteys viranomaisiin

Muuttoilmoitus väestörekisterijärjestelmään

Muista päivittää osoitteesi väestörekisterijärjestelmään; katso tarkemmat ohjeet kohdasta "Aika valmistella muuttokuormaa".

Passi, henkilökortti ja henkilöllisyyden todistaminen

Onko sinun uudistettava passisi tai henkilökorttisi tai haettava kokonaan uutta? Voit tehdä sen poliisin sähköisessä asiointipalvelussa tai vierailemalla henkilökohtaisesti poliisiasemalla osoitteessa Strandgatan 27, Maarianhamina.

[Siirry poliisin sähköiseen asiointipalveluun.](#)

Oikeus sosiaaliturvaetuuksiin

Ahvenanmaalla on osittain oma sosiaalivakuutuslainsäädäntö, mikä tarkoittaa, että osa etuuksista kuuluu ahvenanmaalaisten viranomaisten piiriin Kelan sijasta. Siksi on tärkeää ottaa selvää, mihin viranomaiseen sinun tulee olla yhteydessä, sillä käytännöt voivat poiketa Manner-Suomen tottumuksista.

Ota yhteyttä kyseiseen viranomaiseen selvittääksesi, mikä koskee juuri sinun tilannettasi.

KELA (KANSANELÄKELAITOS)

Kela hoitaa osaa sosiaalivakuutuksesta myös Ahvenanmaalla. Kelan puoleen käännytään muun muassa seuraavissa asioissa:

- Sairauspäiväraha
- Lääkekorvaukset
- Eläke
- Elatustuki

Lapsilisät hoitaa Kela, mutta niiden määrä Ahvenanmaalla poikkeaa Manner-Suomesta. Sinun ei tarvitse hakea muutosta erikseen, sillä Kela päivittää lapsilisän määrän automaattisesti, kun sinulla ja lapsellasi on osoite Ahvenanmaalla.

Käyntiosoite: Nygatan 7A, Maarianhamina

[Hae Kelan asiointipalvelussa.](#)

AMS (ÅLANDS ARBETSMARKNADS- OCH STUDIESERVICEMYNDIGHET)

AMS sköter arbets- och näringsfrågor samt vissa studieförmåner på Åland. Hit vänder du dig:

- för att ha rätt till ersättning måste du vara skriven som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen.
- om du behöver söka om arbetslöshetsförmåner (och inte uppfyller villkoren för inkomstrelaterad dagpenning eller är medlem i en a-kassa)
- för studiestöd, om du är stadigvarande bosatt på Åland och ditt boende inte grundar sig på studierna.

Läs mer på ams.ax och studiestod.ax

KST (KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST)

Grundläggande utkomststöd, moderskapsunderstöd och adoptionsstöd ansöker du om hos KST.

[Läs mer på kst.ax](https://kst.ax)

HEMKOMMUNEN

Hemvårdsstöd söks hos din hemkommun på Åland.

Suomi.fi och Kivra.fi – digitala tjänster

Suomi.fi är Finlands gemensamma plattform för offentliga e-tjänster. Även på Åland kan du logga in säkert med stark elektronisk identifiering, använda myndigheternas digitala tjänster, läsa viss myndighetspost, hantera fullmakter och kontrollera registeruppgifter. En del viktig post skickas även via den digitala brevlådan Kivra.fi, som används av många myndigheter och företag.

[Läs mer på Suomi.fi](https://suomi.fi).

[Läs mer på Kivra.fi](https://kivra.fi).

Integrering i samhället

Börja med att kontakta din nya hemkommun när du flyttat till Åland. Kommunen kan bland annat hjälpa dig att hitta bostad och svara på frågor om skola och barnomsorg. Kontakta även din hemkommun eller AMS om du behöver ytterligare hjälp med att känna dig hemmastadd på Åland. De gör en första bedömning av din utbildning, arbetsbakgrund och dina språkkunskaper för att se vad du behöver för att integreras och komma in på arbetsmarknaden.

Vid behov får du en personlig integrationsplan med stöd så att du kan lära dig svenska och bli en del av samhället. Integrationsplanen kan även göras för hela familjen och ska utvärderas regelbundet.

[Kontakta AMS eller din hemkommun för mer information.](#)

AMS (AHVENANMAAN TYÖMARKKINA- JA OPINTOPALVELUVIRANOMAINEN)

AMS hoitaa työ- ja elinkeinotehtäviä sekä tiettyjä opintotuuksia Ahvenanmaalla. Käänny AMS:n puoleen seuraavissa asioissa:

- Ollaksesi oikeutettu korvaukseen sinun on oltava rekisteröityneenä työnhakijaksi työvoimatoimistoon.
- Jos sinun on haettava työttömyysetuuksia (etkä täytä ansiosidonnaisen päivärahan ehtoja tai et ole työttömyyskassan jäsen.)
- Opintotuki, jos asut vakituisesti Ahvenanmaalla eikä asumisesi perustu vain opiskeluun.

Lue lisää: ams.ax ja studiestod.ax

KST (KUNTIEN SOSIAALIPALVELU)

Perustoimeentulotukea, äitiysavustusta ja adoptiotukea haetaan KST:ltä.

Lue lisää: kst.ax

KOTIKUNTA

Kotihoidon tukea haetaan omasta ahvenanmaalaisesta kotikunnasta.

Suomi.fi ja Kivra.fi – digitaaliset palvelut

Suomi.fi on Suomen yhteinen alusta julkisille sähköisille palveluille. Myös Ahvenanmaalla voit kirjautua palveluun turvallisesti vahvalla sähköisellä tunnistautumisella, käyttää viranomaisten digitaalisia palveluita, lukea tiettyjä viranomaispostejä, hallinnoida valtuuksia ja tarkistaa rekisteritietojasi. Osa tärkeistä posteista lähetetään myös digitaaliseen Kivra.fi-postilaatikkoon, jota monet viranomaiset ja yritykset käyttävät.

Lue lisää: [Suomi.fi](https://suomi.fi)

Lue lisää: [Kivra.fi](https://kivra.fi)

Kotoutuminen ja yhteiskuntaan sopeutuminen

Kun olet muuttanut Ahvenanmaalle, aloita ottamalla yhteyttä uuteen kotikuntaasi. Kunta voi auttaa esimerkiksi asunnon etsimisessä sekä vastata kouluun ja päivähoitoon liittyviin kysymyksiin. Ota yhteyttä kotikuntaasi tai AMS:in (Ahvenanmaan työmarkkina- ja opintopalveluviranomainen) myös silloin, jos tarvitset lisäapua kotoutumisessa. He tekevät alkukartoituksen koulutuksestasi, työhistoriastasi ja kielitaidostasi selvittääkseen, mitä tarvitset kotoutuaksesi ja päästäksesi työmarkkinoille.

Tarvittaessa sinulle laaditaan henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma, joka sisältää tukea ruotsin kielen opiskeluun ja yhteiskuntaan osallistumiseen. Kotoutumissuunnitelma voidaan tehdä myös koko perheelle, ja sen toteutumista arvioidaan säännöllisesti.

[Ota yhteyttä AMS:ään tai kotikuntaasi saadaksesi lisätietoja.](#)

Opiskele ruotsia

Ruotsi on Ahvenanmaan virallinen kieli, joten kielitaidosta on sinulle suurta hyötyä. Maarianhaminan kansalaisopisto Medis järjestää ruotsin kielen kursseja muualta muuttaneille (SFI – Svenska för inflyttade).

[Ruotsin kielen kurssit Ahvenanmaalla \(SFI\).](#)

[Tietoa kotoutumiskoulutuksista ja kursseista löydät osoitteesta \[regeringen.ax\]\(http://regeringen.ax\).](#)

[Maahanmuuttajien ruotsin kielen opetus \(SFI ja SIA\) osoitteessa \[ams.ax\]\(http://ams.ax\).](#)

Jos haluat aloittaa ruotsin opiskelun omatoimisesti jo ennen muuttoa, voit hyödyntää verkosta löytyviä digitaalisia kursseja ja aineistoja:

www.hejsvenska.se

www.uttal.se

Dags att börja mingla!

När du ordnat med allt det praktiska är det dags att fokusera på det sociala livet. Ibland är det svårt att veta var man ska börja, men du kommer långt genom att bli medlem i en förening och själv vara aktiv och ta kontakt. På så sätt kommer du snabbare in i samhället.

[Fler tips för en värdefull fritid.](#)

Verkostoidu!

Kun käytännön asiat on hoidettu, on aika keskittyä sosiaaliseen elämään. Joskus on vaikea tietää, mistä aloittaa mutta pääset pitkälle liittymällä johonkin yhdistykseen ja olemalla itse aktiivinen. Ottamalla rohkeasti yhteyttä muihin pääset nopeammin sisälle yhteisöön.

[Lisää vinkkejä merkitykselliseen vapaa-aikaan.](#)

Skillnader mellan Åland och fastlandet

Eftersom Åland är ett självstyrkt område med delvis egen lagstiftning påverkar det bland annat socialförsäkringen och vilka myndigheter som handlägger olika förmåner. När du flyttar till Åland kan därför vissa ersättningar, belopp och ansökningsförfaranden skilja sig från dem i övriga Finland.

Här ger vi en översikt över vad som gäller inom studiestöd, familjeförmåner och arbetslöshet.

Studier

STUDIESTÖD

Åländskt studiestöd gäller dig som är stadigvarande bosatt på Åland av andra skäl än studier. Kravet är att du har bott här i minst sex månader i följd under de senaste tolv månaderna.

Ansökan gör du hos Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS).

[Mer information finns på www.studiestod.ax.](http://www.studiestod.ax)

Om du flyttar till Åland enbart för att studera ansöker du om studiestöd, bostadstillägg och statsgaranterat studielån hos FPA.

[Läs mer på fpa.fi](http://fpa.fi) under Studiestöd.

BOSTADSSTÖD FÖR STUDERANDE

Bostadsstödet är en del av studiestödet. Studerande som lyfter studiestöd från AMS ansöker även om bostadsstöd hos AMS. Stödet gäller för hyresbostad på studieorten eller för bostadsrätt på Åland eller i Finland.

[Mer information finns på www.studiestod.ax.](http://www.studiestod.ax)

STUDIELÅN

Om du har studiestöd via Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS) ansöker du om lånegaranti för studielån hos AMS.

Studielån med åländsk landskapsborgen ger inte rätt till studielånkompensation. Däremot kan du ha rätt till studielånsavdrag i beskattningen.

[Ansökan görs med FPA:s blankett OT20r, som du hittar via FPA:s sidor för studerande.](#)

Ahvenanmaa eroaa manner-Suomesta näissä asioissa

Koska Ahvenanmaa on itsehallintoalue, jolla on osittain oma lainsäädäntönsä, se vaikuttaa muun muassa sosiaaliturvaan sekä siihen, mitkä viranomaiset käsittelevät eri etuuksia. Kun muutat Ahvenanmaalle, tietyt korvaukset, summat ja hakuprosessit voivat siksi poiketa muusta Suomesta.

Tässä on yleiskatsaus siitä, mitä sääntöjä sovelletaan opintotukeen, perhe-etuuksiin ja työttömyysturvaan.

Opiskelu

OPINTOTUKI

Ahvenanmaan opintotuki on tarkoitettu sinulle, joka asut Ahvenanmaalla vakituisesti muusta syystä kuin opintojen vuoksi. Vaatimuksena on, että olet asunut maakunnassa yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta viimeisen 12 kuukauden aikana.

Hakeminen: Tukea haetaan Ahvenanmaan työmarkkina- ja opintopalveluviranomaiselta (AMS).

[Lisätietoja: www.studiestod.ax](http://www.studiestod.ax)

Jos muutat Ahvenanmaalle ainoastaan opiskelun vuoksi, hae opintotukea, asumislisää ja valtion takamaa opintolainaa Kelasta.

[Lisätietoja: kela.fi](http://kela.fi) (Opintotuki).

OPISKELIJAN ASUMISTUKI

Asumistuki on osa opintotukea. Opiskelijat, jotka saavat opintotukea AMS:ltä, hakevat myös asumistukea suoraan AMS:ltä.

Tukea voi saada opiskelupaikkakunnan vuokra-asuntoon tai asumisoikeusasuntoon Ahvenanmaalla tai muualla Suomessa.

[Lisätietoja: www.studiestod.ax](http://www.studiestod.ax)

OPINTOLAINA

Jos saat opintotukea AMS:n kautta, hae opintolainan lainatakausta AMS:ltä.

Huomioitavaa: Ahvenanmaan maakuntahallituksen taakama opintolaina ei oikeuta opintolainahyvitykseen. Voit kuitenkin olla oikeutettu opintolainavähennykseen verotuksessa.

[Hakemus tehdään Kelan lomakkeella OT 20, joka löytyy Kelan opiskelijoille suunnatuilta verkkosivuilta.](#)

STÖD FÖR SKOLRESOR

Studerande som genomför gymnasiestudier eller yrkesutbildning på Åland får inte FPA:s skolresestöd. I stället kan de få skolresestöd enligt åländsk lagstiftning.

Studerande som studerar på fastlandet men genomför utbildningsavtal på Åland kan ha rätt till skolresestöd via FPA. Däremot kan de inte få åländskt resebidrag, eftersom det endast gäller studerande vid Ålands lyceum eller Ålands yrkesgymnasium.

Familjeförmåner

ADOPTIONSBIDRAG

Om du bor på Åland ansöker du om adoptionsbidrag hos Kommunernas socialtjänst (KST).

[Mer information finns på KST:s webbplats.](#)

UNDERHÅLLSSTÖD

[Om du bor på Åland ansöker du om underhållsstöd hos FPA.](#)

HEMVÅRDSSTÖD

Hemvårdsstöd, partiellt hemvårdsstöd och utökat hemvårdsstöd ansöker du om hos din hemkommun på Åland.

FPA:s barnavårdsstöd upphör från början av månaden efter att du har flyttat till Åland. Därefter kan du ansöka om hemvårdsstöd hos hemkommunen, från och med dagen efter att FPA-stödet har upphört.

Privatvårdsstöd betalas inte på Åland.

[Mer information finns på din kommuns webbplats.](#)

BARNBIDRAG

Barnbidraget på Åland skiljer sig från barnbidraget på fastlandet. För att få åländskt barnbidrag ska barnet bo på Åland.

Barnbidraget betalas från och med månaden efter flytten. Om flytten sker den första dagen i månaden betalas bidraget redan för flyttningsmånaden.

Du behöver inte ansöka separat. FPA justerar barnbidraget automatiskt när både barnet och vårdnadshavaren är folkbokförda på Åland.

Barnbidragets belopp per månad:

- Första barnet: 110 euro
- Andra barnet: 143 euro
- Tredje barnet: 185 euro
- Fjärde barnet: 214 euro
- Femte och varje följande barn: 259 euro

En ensamförsörjare som inte är gift eller sambo får dessutom ett tillägg på 80 euro per barn och månad.

KOULUMATKATUKI

Ahvenanmaalla lukiossa tai ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat eivät saa Kelan koulumatkatukea. Sen sijaan he voivat saada koulumatkatukea Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännön mukaisesti.

Manner-Suomessa opiskelevat, jotka suorittavat koulutussopimusjaksoa Ahvenanmaalla, voivat olla oikeutettuja Kelan koulumatkatukeen. He eivät kuitenkaan voi saada Ahvenanmaan maakunnan matka-avustusta, sillä se on tarkoitettu ainoastaan Ålands lyceumin tai Ålands yrkesgymnasiumin opiskelijoille.

Perheet ja etuudet

Adoptiotuki

Jos asut Ahvenanmaalla, hae adoptiotukea Kommunernas socialtjänstiltä (KST).

[Lisätietoja löydät KST:n verkkosivuilta.](#)

ELATUSTUKI

[Ahvenanmaalla asuvat hakevat elatustukea Kelasta.](#)

KOTIHOIDON TUKI

Kotihoidon tukea, osittaista kotihoidon tukea ja pidennettyä kotihoidon tukea haetaan Ahvenanmaan kotikunnalta.

Huomioitavaa muuton yhteydessä: Kelan maksama lastenhoidon tuki päättyy Ahvenanmaalle muuttoa seuraavan kuukauden alusta. Tämän jälkeen voit hakea kotihoidon tukea kotikunnaltasi siitä päivästä alkaen, kun Kelan tuki on päättynyt.

Yksityisen hoidon tukea ei makseta Ahvenanmaalla.

Lisätietoja saat kuntasi verkkosivuilta.

LAPSILISÄ

Ahvenanmaan lapsilisä poikkeaa Manner-Suomen lapsilisästä. Saadaksesi Ahvenanmaan lapsilisää, lapsen on asuttava Ahvenanmaalla.

Tukea maksetaan muuttoa seuraavasta kuukaudesta alkaen. Jos muutto tapahtuu kuukauden ensimmäisenä päivänä, tuki maksetaan jo muuttokuukaudelta. Erikseen haettava hakemusta ei tarvita. Kela muuttaa lapsilisän määrän automaattisesti, kun sekä lapsi että huoltaja on rekisteröity asumaan Ahvenanmaalla.

Lapsilisän määrä kuukaudessa:

- Ensimmäinen lapsi: 110 €
- Toinen lapsi: 143 €
- Kolmas lapsi: 185 €
- Neljäs lapsi: 214 €
- Viides ja jokainen seuraava lapsi: 259 €

Yksinhuoltaja, joka ei ole naimisissa tai avoliitossa, saa lisäksi 80 € yksinhuoltajakorotusta lasta kohden kuukaudessa.

MODERSKAPSUNDERSTÖD

Om du bor på Åland ansöker du om moderskapsunderstöd hos Kommunernas socialtjänst (KST).

[Mer info om ansökan finns på KST:s webbplats.](#)

Grundläggande utkomststöd

Personer som bor på Åland ansöker om grundläggande utkomststöd hos [Kommunernas socialtjänst \(KST\)](#).

Om du flyttar från Åland till fastlandet ansöker du i stället om grundläggande utkomststöd hos [FPA](#).

Arbetslöshetsförmåner

Grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd (allmänt stöd fr.o.m. 01.05.2026) ansöker du om hos [Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet \(AMS\)](#).

AMS sköter även arbetskraftsmyndighetens uppgifter på Åland. Du anmäler dig därför som arbetssökande hos AMS.

Inkomstrelaterad dagpenning ansöker du om hos din egen arbetslöshetskassa.

ÄITIYSAVUSTUS

Jos asut Ahvenanmaalla, hae äitiysavustusta Kommunernas socialtjänstiltä (KST).

[Ohjeet hakemiseen löytyvät KST:n verkkosivuilta.](#)

Perustoimeentulotuki

Ahvenanmaalla asuvat hakevat perustoimeentulotukea [Kommunernas socialtjänstiltä \(KST\)](#).

Jos muutat Ahvenanmaalta Manner-Suomeen, tukea haetaan tällöin [Kelasta](#).

Työttömyysturva

Peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea (yleinen tuki 1.5.2026 alkaen) haetaan [Ahvenanmaan työmarkkina- ja opintopalveluviranomaiselta \(AMS\)](#).

AMS hoitaa myös työvoimaviranomaisen tehtävät Ahvenanmaalla. Ilmoittaudu siksi työnhakijaksi AMS:n palveluun.

Ansiosidonnaista päivärahaa haetaan omasta työttömyyskassasta.

Ordna med ditt nya liv på Åland

Bankkonto

På Åland har följande banker kontor:

- [Andelsbanken för Åland](#)
- [Ålandsbanken](#)
- [Nordea](#)
- [S-banken](#)

Telefon och internet

Hos [Ålcom](#) och [Midax](#) kan du teckna mobil- och internetabonnemang samt beställa bredband. Även [IP Connect](#) erbjuder bredband.

Ålands riktnummer är 018.

Kommunalt vatten, avlopp och vägnät

[Besök Ålands kommunförbund för information om kommunalteknik och övrig verksamhet.](#)

Medier och medieavgift

En medieavgift betalar alla som är minst 18 år, har sin hemkommun på Åland och tjänar över 14 000 euro per år. Medieavgiften dras i samband med inkomstbeskattningen och ersätter den Yle-avgift som betalas på fastlandet.

[Här kan du läsa mer om medieavgiften i beskattningen.](#)

Medier på Åland:

- [Tidningen Åland](#)
- [Nya Åland](#)
- [Ålands Radio- och TV](#)
- [Steel FM](#)

Fastighetsskatt

Som fastighetsägare får du årligen ett fastighetsbeskattningsbeslut och betalar fastighetsskatt.

[Läs mer om fastighetsbeskattning på Åland.](#)

Teckna hemförsäkring

När du hittat ditt boende är det bra att teckna en hemförsäkring. Hemförsäkringen är ett skydd för hemmet och lösöret. Hemförsäkringar säljs av försäkringsbolagen.

På Åland kan du teckna hemförsäkring hos följande försäkringsbolag, som även erbjuder andra typer av försäkringar. Till exempel person- och bilförsäkringar:

- [Ömsen försäkringar](#)
- [Pohjola Försäkring](#)
- [Lokaltapiola Åland](#)

Järjestele uusi elämäsi Ahvenanmaalla

Pankkitili

Seuraavilla pankeilla on konttori Ahvenanmaalla:

- [Andelsbanken för Åland \(Ahvenanmaan Osuuspankki\)](#)
- [Ålandsbanken](#)
- [Nordea](#)
- [S-Pankki](#)

Puhelin ja internet

[Ålcom](#) ja [Midax](#) tarjoavat matkapuhelin-, internetliittymiä-, kuitu- ja IPTV-palveluita. [IP Connect](#) keskittyy erityisesti kuituyhteyksiin.

Ahvenanmaan suuntanumero on 018.

Kunnallistekniikka: vesi, viemärit ja tiet

[Lisätietoa kunnallistekniikasta ja muusta kuntien palveluista löydät Ahvenanmaan kuntaliiton \(Ålands kommunförbund\) sivuilta.](#)

Media ja mediamaksu

Mediamaksua maksavat kaikki vähintään 18-vuotiaat, joiden kotikunta on Ahvenanmaalla ja joiden vuositulo ylittävät 14 000 euroa. Mediamaksu peritään tuloverotuksen yhteydessä, ja se korvaa Manner-Suomessa maksettavan Yle-veron.

Paikalliset tiedotusvälineet:

- [Tidningen Åland](#)
- [Nya Åland](#)
- [Ålands Radio- och TV](#)
- [Steel FM](#)

Kiinteistövero

Kiinteistönomistajana saat vuosittain kiinteistöverotuspäätöksen ja maksat kiinteistöveroa.

[Voit lukea lisää Ahvenanmaan kiinteistöverotuksesta.](#)

Kotivakuutus

Kun olet löytänyt uuden kodin, on syytä ottaa kotivakuutus. Se turvaa kotisi ja irtaimistosi vahingon sattuessa. Ahvenanmaalla kotivakuutuksia sekä muita vakuutuksia (kuten henkilö- ja autovakuutuksia) tarjoavat:

- [Ömsen Försäkringar](#)
- [Pohjola Vakuutus](#)
- [LähiTapiola Ahvenanmaa](#)

Återvinning och avfall

För att bidra till en mer hållbar miljö är det viktigt att sortera avfallet hemma innan du slänger det. Anvisningarna för sorteringen skiljer sig något från varandra på olika delar av Åland. Anvisningarna finns vanligtvis vid sopbehållarna vid ditt eget hus. Kontakta din hemkommun eller hyresvärd om du inte vet hur du ska sortera ditt avfall och dina sopor.

Mer information även:

[Mise – Ålands Miljöservice](#)

[Här hittar du företag och organisationer inom renhållning och återvinning på Åland.](#)

Post och förtullning

Åland Post sköter postverksamheten på Åland. Postkontor eller postombud finns i de flesta kommuner. Eftersom Åland ligger utanför EU:s skatteunion måste varor som skickas till Åland införtullas. Det gäller även varor som kommer från EU-länder.

[Här kan du läsa mer om postala tjänster och annat som berör dig som mottagare.](#)

Bibliotek

Alla kommuner har egna bibliotek, som erbjuder böcker, tidningar och tidskrifter på många olika språk. Mariehamns stadsbibliotek på Strandgatan 29 är centralbibliotek för Åland.

Biblioteken kan också beställa in boksamlingar på andra språk för både barn och vuxna från Flerspråkiga biblioteket i Helsingfors.

[Läs mer om biblioteken på Åland.](#)

Kierrätys ja jätehuolto

Kestävemmän ympäristön puolesta on tärkeää lajitella jätteet jo kotona. Lajitteluohjeet vaihtelevat hieman eri puolilla Ahvenanmaata. Ohjeet löytyvät yleensä talosi jätteastioiden luota.

Lisää tietoa myös:

[Mise \(Ålands miljöservice\)](#)

[Ota yhteyttä kotikuntaasi tai vuokranantajaasi, jos tarvitset tarkempia ohjeita jätteiden lajitteluun.](#)

Posti ja tullaus

Ahvenanmaan postitoiminnasta vastaa Åland Post. Postitoimipaikka tai postin asiamies löytyy lähes jokaisesta kunnasta.

Tärkeää: Koska Ahvenanmaa kuuluu EU:n tulliliittoon mutta on EU:n arvonlisäverovapauden ulkopuolella, Ahvenanmaalle lähetettävät tavarat on tullattava.

[Tämä koskee myös muista EU-maista \(mukaan lukien Manner-Suomesta\) saapuvia lähetyksiä.](#)

Kirjasto

Jokaisella kunnalla on oma kirjasto, joka tarjoaa kirjoja ja lehtiä monilla eri kielillä. Maarianhaminan kaupunginkirjasto (Strandgatan 29) toimii Ahvenanmaan keskuskirjastona. Kirjastot voivat myös tilata muunkielisiä teoksia mm. Helsingin monikielisestä kirjastosta.

[Lue lisää Ahvenanmaan kirjastoista.](#)

Jobb och arbetsliv

Hitta ett jobb

Dina möjligheter att hitta ett jobb på Åland är goda. Kontakta Ålands arbetsmarknads- och studieservice-myndighet (AMS), som erbjuder vägledning till utbildning och arbete för vuxna på Åland. Vid AMS får du information om lediga arbetsplatser och svar på dina frågor och funderingar om jobb och studier. Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS)

Tel. +358 18 25501

info@ams.ax

www.ams.ax

[Sök bland lediga jobb på Åland.](#)

[Du kan också använda europeiska kommissionens jobbnätverk EURES för att söka jobb på Åland.](#)

[Besök våra sidor om karriär och arbete här på Åland Living.](#)

[Svåra ord på ams.ax? Här hittar du en ordlista!](#)

Skattekort

Kom ihåg att beställa ett nytt skattekort via [MinSkatt](#) när du flyttar från en annan ort i Finland, eftersom skatteskalen på Åland skiljer sig från fastlandet.

Du kan också ansöka om skattekort via skattemyndigheten på Åland:

[Skattebyrån i Statens Ämbetshus](#), Torggatan 16, Mariehamn.

Tel. +358 29 512 001 (växel).

Beskattning

På Åland gäller i huvudsak samma skatteregler som på fastlandet. Från din lön dras kommunalskatt, eventuellt kyrkoskatt, sjukförsäkringspremie, statsskatt samt obligatoriska pensions- och arbetslöshetsförsäkringspremier. Observera att skatteskalen på Åland skiljer sig något från fastlandet eftersom Åland står utanför social- och hälsovårdsreformen.

Ditt skattekort hanteras av Skattebyrån i Mariehamn, tel. +358 29 512 001.

[För en uppskattning av din inkomstskatt kan du använda Skatteprocenträknaren på Skatt.fi.](#)

Työ ja työelämä

Löydä työpaikka

Mahdollisuutesi löytää työtä Ahvenanmaalta ovat hyvät. Ota yhteyttä Ahvenanmaan työmarkkina- ja opintopalveluviranomaiseen (AMS), joka tarjoaa neuvontaa koulutukseen ja työhön liittyvissä asioissa. AMS:lta saat tietoa avoimista työpaikoista sekä vastauksia työtä ja opiskelua koskeviin kysymyksiisi.

Ahvenanmaan työmarkkina- ja opintopalveluviranomainen (AMS)

Puh. +358 18 25501

info@ams.ax

www.ams.ax

[Etsi avoimia työpaikkoja Ahvenanmaalla.](#)

[Voit hyödyntää työhaussa myös Euroopan komission EURES-työnvälitysverkostoa.](#)

[Tutustu uramahdollisuuksia ja työntekoa käsitteleviin sivuihimme Åland Living -sivustolla.](#)

[Vaikeita sanoja ams.ax-sivustolla? Täältä löydät hyödyllisen sanaston!](#)

Verokortti

Muista tilata uusi verokortti OmaVero-palvelun kautta, kun muutat Ahvenanmaalle muualta Suomesta. Tämä on tärkeää, sillä Ahvenanmaan verotusasteikko eroaa Manner-Suomen verotuksesta.

Voit hakea verokorttia myös Ahvenanmaan veroviranomaiselta: [Verotoimisto](#), [Valtion virastotalo](#) Torggatan 16, Maarianhamina. Puh. +358 29 512 001 (vaihte).

Verotus

Ahvenanmaalla noudatetaan pääosin samoja verosääntöjä kuin Manner-Suomessa. Palkastasi pidetään kunnallisvero, mahdollinen kirkollisvero, sairausvakuutusmaksu ja valtionvero sekä lakisääteiset eläke- ja työttömyysvakuutusmaksut.

Huomioitavaa: Ahvenanmaan veroasteikko eroaa hieman mantereen asteikosta, sillä Ahvenanmaa on sote-uudistuksen ulkopuolella.

Verokorttiasioitasi hoitaa Maarianhaminan verotoimisto, puh. +358 29 512 001.

[Voit arvioida tuloverosi määrää Vero.fi-sivuston veroprosenttilaskurilla.](#)

Behörighet – erkännande av legitimation och validering

Om du har avlagt examen och fått legitimation i Finland gäller den i regel också på Åland. För vissa reglerade yrken, till exempel inom vård eller undervisning, kan du behöva anmäla dig eller ansöka om formell behörighet hos ansvarig åländsk myndighet. Kontrollera därför vad som gäller för ditt yrke.

Ställ frågor om erkännande hos:

[Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.](#)

[Ålands landskapsregering](#) (till exempel lärarexamen, socionomexamen).

[Ålands gymnasium](#) – vuxenutbildningen (validering av övriga utbildningar).

[Transport- och kommunikationsverket](#) (Traficom).

Fackförbund och arbetslöshetskassa

Om du redan är medlem i ett fackförbund och en arbetslöshetskassa på fastlandet fortsätter ditt medlemskap som vanligt även när du flyttar till Åland. De flesta riksomfattande fackförbund har egna avdelningar eller representanter på ön.

- Kom ihåg att meddela: en adressändring till ditt förbund så att du får rätt information om den lokala verksamheten.
- På arbetsplatsen: vänd dig till förtroendemannen på din nya arbetsplats. Han kan informera dig om lokala avtal och praxis inom just din bransch.
- Arbetslöshetsskydd: från och med den 1 maj 2026 har grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet ersatts av det nya allmänna stödet. Om du får inkomstrelaterad dagpenning, sköter du även i fortsättningen dina ärenden med din egen arbetslöshetskassa. Om du ansöker om allmänt stöd, vänder du dig till den lokala arbetsmarknadsmyndigheten AMS på Åland.

Arbetarskyddet bevakar arbetstagarnas arbetsförmåga och välbefinnande. Mer information:

[Tillstånds- och tillsynsverkets arbetarskyddsavdelning.](#)
[Arbetarskyddsmyndighetens riksomfattande telefonrådgivning.](#)

A-kassa är en arbetslöshetsförsäkring som ger ersättning vid inkomstbortfall. Kontakta din nuvarande arbetslöshetskassa för information om vad som gäller när du flyttar till Åland.

[Här finns alla arbetslöshetskassor i Finland.](#)

Pätevyys – ammattioikeuksien tunnustaminen ja validointi

Jos olet suorittanut tutkinnon ja saanut laillistuksen Manner-Suomessa, se on yleensä voimassa myös Ahvenanmaalla. Tietyissä säännellyissä ammateissa, kuten sosiaali- ja terveydenhuollossa tai opetusallalla, sinun on kuitenkin mahdollisesti rekisteröidyttävä tai haettava virallista pätevyyden tunnustamista asianomaiselta Ahvenanmaan viranomaiselta. Tarkista siksi aina, mitä vaatimuksia juuri sinun ammatissasi on.

Kysy lisää ammattioikeuksien tunnustamisesta:

[Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto \(entinen Valvira\).](#)

[Ahvenanmaan maakuntahallitus](#) (Ålands landskapsregering) – esimerkiksi opettajan ja sosionomin tutkinnot.

[Ålands gymnasium](#) – aikuiskoulutus – muiden koulutusten validointi.

[Liikenne- ja viestintävirasto](#) (Traficom).

Ammattiliitot ja työttömyyskassa

Jos olet jo ammattiliiton ja työttömyyskassan jäsen Manner-Suomessa, jäsenyytesi säilyy ennallaan myös Ahvenanmaalle muutettaessa. Useimmilla valtakunnallisilla liitoilla on omat osastonsa tai edustajansa saarella.

- Muista ilmoittaa: Tee osoitteenmuutos liittoosi, jotta saat oikeat tiedot paikallisesta toiminnasta.
- Työpaikalla: Käänny uuden työpaikkasi luottamusmiehen puoleen. Hän osaa kertoa juuri sinun alasi paikallisista sopimuksista ja käytännöistä.
- Työttömyysturva: 1.5.2026 alkaen peruspäiväraha ja työmarkkinatuki on korvattu uudella yleistuella. Jos saat ansiopäivärahaa, asioit edelleen oman työttömyyskassasi kanssa. Jos haet yleistukea (allmänt stöd), asioit Ahvenanmaalla paikallisen työvoimaviranomaisen (AMS) kanssa.

Työsuojaus valvoo työntekijöiden työkykyä ja hyvinvointia. Lisätietoa:

[Aluehallintoviraston työsuojelelun vastuualue.](#) (Huom. Suomessa työsuojaus valvovat aluehallintovirastot eli AVI:t).

[Työsuojeleluviranomaisten valtakunnallinen puhelinneuvonta.](#)

Työttömyyskassa on vakuutus, joka maksaa korvausta ansionmenetyksestä työttömyyden sattuessa. Ota yhteyttä nykyiseen työttömyyskassaasi saadaksesi lisätietoa siitä, mitä sinun tulee huomioida muuttaessasi Ahvenanmaalle.

[Täältä löydät kaikki Suomen työttömyyskassat.](#)

Driva företag på Åland

STARTA EGET FÖRETAG

Åland har lång tradition av entreprenörskap och välkomnar varmt likasinnade.

[Läs mer om hur du startar eget företag på Åland hos Åland Living.](#)

[Ålands Näringsliv erbjuder stöd och hjälp till dig som vill starta företag.](#)

[Företagsbörsern – här hittar du företag till salu.](#)

ANSÖK OM NÄRINGSRÄTT

Personer, bolag och andra sammanslutningar som vill bedriva näringsverksamhet på Åland (till exempel företag) måste ha näringsrätt innan näringsverksamheten påbörjas.

Fysiska personer samt bolag och andra sammanslutningar är skyldiga att ansöka om näringsrätt hos Ålands landskapsregering.

För att näringsrätt ska kunna beviljas krävs att företagets verksamhetsspråk på Åland är svenska.

[Om du har frågor om näringsrätten kan du vända dig till Ålands landskapsregering.](#)

[Läs mer om näringsrätten hos Ålands Näringsliv.](#)

SKATTEGRÄNSKONTORET GER RÅD TILL FÖRETAGARE

Skattegränskontoret underlättar vardagen för företagare på Åland genom rådgivning, information och intressebevakning kring skattegränshanteringen. Kontoret sköter även kontakten mellan företag och myndigheter.

Den kostnadsfria skattegränsrådgivningen vänder sig främst till företag, men välkomnar även privatpersoner som har allmänna frågor om hur skattegränshanteringen fungerar.

[Läs mer om skattegränskontoret hos Ålands Näringsliv.](#)

Yritystoiminta Ahvenanmaalla

ALOITA OMA YRITYSTOIMINTA

Ahvenanmaalla on pitkät yrittäjyyden perinteet, ja uudet yrittäjät ovat lämpimästi tervetulleita.

[Lue lisää yrityksen perustamisesta Ahvenanmaalla Åland Living -sivustolta.](#)

[Ålands Näringsliv \(Ahvenanmaan elinkeinoelämän järjestö\) tarjoaa tukea ja apua sinulle, joka haluat aloittaa yritystoiminnan.](#)

[Yrityspörssi – täältä löydät myytävänä olevia yrityksiä.](#)

HAE ELINKEINOLUPAA

Henkilöiden, yhtiöiden ja muiden yhteisöjen, jotka haluavat harjoittaa elinkeinotoimintaa Ahvenanmaalla (esimerkiksi yritykset), on hankittava elinkeinolupa (näringsrätt) ennen toiminnan aloittamista.

Yksityishenkilöt, yhtiöt ja muut yhteisöt ovat velvollisia hakemaan elinkeinolupaa Ahvenanmaan maakuntahallitukselta (Ålands landskapsregering). Elinkeinoluvan myöntämisen edellytyksenä on, että yrityksen toimintakieli Ahvenanmaalla on ruotsi.

[Jos sinulla on kysyttävää elinkeinoluovasta, voit kääntyä Ahvenanmaan maakuntahallituksen puoleen.](#)

[Lue lisää elinkeinoluovasta Ålands Näringsliv -sivustolta.](#)

VERORAJATOIMISTO NEUVOO YRITTÄJIÄ

Verorajatoimisto (Skattegränskontoret) helpottaa Ahvenanmaalla toimivien yrittäjien arkea tarjoamalla neuvontaa, tietoa ja edunvalvontaa verorajaan liittyvissä kysymyksissä. Toimisto hoitaa myös yritysten ja viranomaisten välisiä yhteyksiä.

Maksuton neuvonta on suunnattu ensisijaisesti yrityksille, mutta myös yksityishenkilöt ovat tervetulleita kysymään yleisistä verorajan liittyvistä asioista.

[Lue lisää verorajatoimistosta Ålands Näringsliv -sivustolta.](#)

Huomio terminologiasta: Suomeksi käytetään usein termiä "veroraja" (skattegräns). Koska Ahvenanmaa kuuluu EU:n tulliliittoon mutta on EU:n arvonlisäveroalueen ulkopuolella, tästä syntyvää hallinnollista rajapintaa kutsutaan verorajaksi.

Körkort och fordon

Körkort

Ett körkort utfärdat i Finland kan du använda på Åland under hela giltighetstiden. Om du är boende på Åland och vill förnya körkortet ska du kontakta den åländska polismyndigheten senast 1 månad innan giltighetstiden går ut.

[Läs mer om körkort på Polisens webbplats.](#)

För att få ett körkort krävs en godkänd förarexamen.

[Teoriprov och förarexamen för dig som ska ta körkort eller vill ta en ny körkortskategori sker vid Fordonsmyndigheten.](#)

[Här hittar du trafikskolor på Åland.](#)

Trafikförsäkring

Om du har en bil måste du teckna en trafikförsäkring hos ett försäkringsbolag:

- [Ömsen försäkringar](#)
- [Pohjola Försäkring](#)
- [Lokaltapiola Åland](#)

Besiktning

På Åland och i Finland måste bilen besiktigas och registreras. Besiktningar görs hos Fordonsmyndigheten på Norra Möckelövägen 58, som är Ålands enda besiktningsstation. Registreringen kan du till exempel göra på besiktningsstationen, vid försäkringsbolagen och hos bilhandlare.

[Besök Fordonsmyndigheten på Åland för mer info om bokning, betalning och besiktningsintervaller.](#)

Du bokat själv din besiktningstid.

Trafik och trafikregler

Åland har en egen vägtrafiklag, men de flesta regler liknar dem på fastlandet. Några saker är ändå bra att känna till:

- Hastighetsgränserna skiljer sig något. I tätort gäller normalt 50 km/h, men utanför tätort är grundhastigheten 70 km/h och inte 80 km/h som på fastlandet.
- Du måste ha vinterdäck mellan 1 november och 31 mars om det råder vinterväglag. Dubbdäck får användas från 15 oktober till 15 april och även utanför den perioden om väglaget kräver det.

Polisen övervakar att trafikreglerna följs. Vid lindriga förseelser påförs en avgift, medan grovre brott kan leda till böter eller fängelse. Att framföra ett motorfordon påverkad av alkohol eller droger är ett brott.

[Läs mer om trafiksäkerhet på regeringen.ax.](#)

Ajokortti ja ajoneuvot

Ajokortti

Manner-Suomessa myönnetty ajokortti on voimassa myös Ahvenanmaalla koko sen voimassaoloajan. Jos asut vakituisesti Ahvenanmaalla ja haluat uudistaa ajokorttisi, ota yhteyttä Ahvenanmaan poliisiviranomaiseen viimeistään kuukautta ennen kortin voimassaoloajan päättymistä.

[Lue lisää ajokorteista poliisin verkkosivuilta.](#)

Ajokortin saaminen edellyttää hyväksyttyä kuljettajan-tutkintoa. [Ajoneuvohallinto \(Fordonsmyndigheten\) vastaa teoriakokeista ja kuljettajantutkinnoista, kun olet suorittamassa ajokorttia tai hankkimassa uutta ajokorttiluokkaa.](#)

[Täältä löydät listauksen Ahvenanmaan autokouluista.](#)

Liikennevakuutus

Jos omistat auton, sinun on otettava liikennevakuutus vakuutusyhtiöltä. Ahvenanmaalla toimivia yhtiöitä ovat:

[Ömsen Försäkringar](#)

[Pohjola Vakuutus](#)

[LähiTapiola Ahvenanmaa](#)

Katsastus

Sekä Ahvenanmaalla että Manner-Suomessa autot on katsastettava ja rekisteröitävä. Ahvenanmaan ainoa katsastusasema on Ajoneuvohallinto (Fordonsmyndigheten), joka sijaitsee osoitteessa Norra Möckelövägen 58. Rekisteröinnin voit tehdä katsastusasemalla, vakuutusyhtiössä tai autoliikkeessä.

[Vieraile Ajoneuvohallinnon verkkosivuilla saadaksesi lisätietoa ajanvarauksesta, maksuista ja katsastusväleistä.](#)

Katsastusaika on varattava itse.

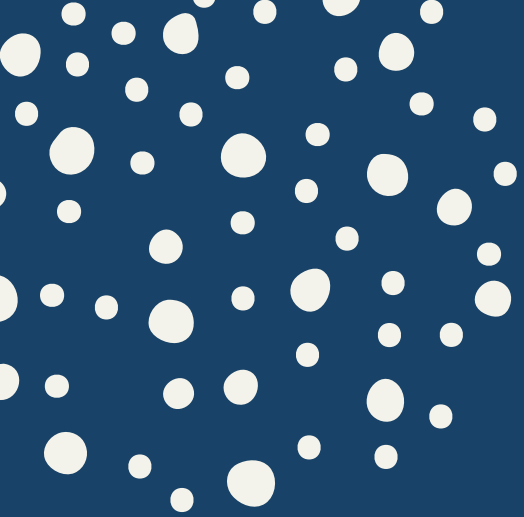
Liikenne ja liikennesäännöt

Ahvenanmaalla on oma tieliikennelakinsa, mutta useimmat säännöt ovat samankaltaisia kuin Manner-Suomessa. Muutama asia on kuitenkin hyvä tietää:

- Nopeusrajoitukset: Rajoitukset poikkeavat hieman mantereesta. Taajamissa rajoitus on yleensä 30-50 km/h, mutta taajaman ulkopuolella perusnopeus on 70 km/h (eikä 80 km/h kuten mantereella).
- Talvirenkaita on käytettävä 1. marraskuuta ja 31. maaliskuuta välisenä aikana mikäli on talvikeli. Nastarenkaita saa käyttää 15. lokakuuta – 15. huhtikuuta välisenä aikana, ja myös tämän ajanjakson ulkopuolella, jos sää tai ajokeli sitä edellyttää.

Poliisi valvoo liikennesääntöjen noudattamista. Lievistä rikkomuksista määrätään liikennevirhemaksu, kun taas vakavimmat teot voivat johtaa sakkoihin tai vankeuteen. Moottoriajoneuvon kuljettaminen alkoholin tai huumeiden vaikutuksen alaisena on rikos.

[Lue lisää liikenneturvallisuudesta osoitteessa \[regeringen.ax\]\(#\).](#)

Övrigt som är bra att veta när du flyttar

För att hjälpa dig som är nyinflyttad har vi samlat viktig information och svar på vanliga frågor. Här hittar du vad du behöver veta och vart du kan vända dig.

Hyvä tietää muuton yhteydessä

Olemme koonneet tähän tärkeää tietoa ja vastauksia yleisimpiin kysymyksiin auttaaksemme sinua uuden elämäsi alussa. Täältä löydät tarvittavat perustiedot sekä tiedon siitä, kenen puoleen voit kääntyä eri asioissa.

Hälsa och sjukvård

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS)

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) ansvarar för hela den offentliga hälso- och sjukvården på Åland: från mödra- och barnhälsovård till olika former av specialiserad sjukvård och vård i livets slutskede. Den omfattande service som ÅHS erbjuder ålänningar och besökare präglas av en människonära atmosfär, där omtanke och kvalitet står i fokus. Samarbeten med sjukhus i Helsingfors, Åbo och Uppsala ger även patienter och medarbetare tillgång till nordisk toppkompetens.

[Verskamheten vid ÅHS är huvudsakligen koncentrerad till Mariehamn, läs mer på Ahs.ax.](#)

[Om hälso- och sjukvården på Åland på Åland Living.](#)

Akut sjukvård

Ring 112 vid plötsliga, svåra sjukdomsattacker eller svåra olycksfall.

Sjukvårdsupplysning

Sjukvårdsupplysningen vid ÅHS är tillgänglig alla dagar kl. 08-20, tel. +358 18 535 117.

Ring när du eller någon i din familj är sjuk och du är orolig och undrar vad du ska göra. Sjukskötarna som svarar bedömer behovet av vård, ger råd och hjälper dig att hitta till rätt vårdmottagning om det behövs.

Hälsocentraler

Kontakta din närmaste hälsocentral i Mariehamn eller Godby vid sjukdom och besvär som inte är akuta eller livshotande. Om du bor i skärgården kontakter du hälso- och sjukvårdsmottagningen i din kommun.

[Så här söker du vård på ÅHS.](#)

Barnrådgivning

Barnrådgivningen erbjuder hälsogranskningar, undersökningar av barnets tillväxt och utveckling, syn- och hörselkontroller samt vaccinationer enligt det nationella vaccinationsprogrammet. Som nyinflyttad behöver du själv ta kontakt för att boka tid.

[Läs mer om barnrådgivningen på Ahs.ax.](#)

Äldreomsorg

Det är kommunerna som ansvarar för äldreboenden och serviceboenden för äldre. Kontakta din hemkommun för mer information samt vilka boendeformer som erbjuds.

Tandläkare

ÅHS tandvård finns i Mariehamn och Godby. Offentlig tandvård erbjuds till barn och unga upp till 28 år samt för patientgrupper som är prioriterade av medicinska och sociala skäl.

[Hitta privata tandläkarmottagningar på Åland.](#)

Terveys ja sairaanhoito

Ahvenanmaan terveys- ja sairaanhoito (ÅHS)

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) vastaa kaikesta julkisesta terveyden- ja sairaanhoidosta Ahvenanmaalla: aina äitiys- ja lastenneuvolasta erikoissairaanhoidon ja saattohoitoon saakka. ÅHS tarjoaa asukkaille ja vierailijoille kattavia palveluita, joissa korostuvat ihmisläheisyys, huolenpito ja laatu. Yhteistyö Helsingin, Turun ja Uppsalan sairaaloiden kanssa takaa potilaille ja henkilökunnalle pääsyn pohjoismaiseen huippuosaamiseen.

ÅHS:n toiminta on keskittynyt pääosin Maarianhaminaan. [Lue lisää: ahs.ax.](#)

[Lisätietoa Ahvenanmaan terveydenhuollosta löydät myös Åland Living -sivustolta.](#)

Päivystys ja ensiapu

Soita hätänumeroon 112 äkillisissä, vakavissa sairaustapauksissa tai vakavissa onnettomuuksissa.

Sairausneuvonta

ÅHS:n sairausneuvonta palvelee joka päivä klo 08–20, puh. +358 18 535 117. Soita neuvontaan, kun sinä tai perheenjäsenesi sairastuu ja olet huolissasi tai tarvitset toimintaohjeita. Sairaanhoidajat arvioivat hoidon tarpeen, antavat neuvoja ja ohjaavat sinut tarvittaessa oikealle vastaanotolle.

Terveyskeskukset

Ota yhteyttä lähimpään terveyskeskukseesi Maarianhaminassa tai Godbyssä sellaisten sairauksien ja vaivojen vuoksi, jotka eivät ole kiireellisiä tai hengenvaarallisia. Jos asut saaristossa, ota yhteyttä kuntasi terveys- ja sairaanhoidovastaanottoon. [Lue lisää: ahs.ax.](#)

Lastenneuvola

Lastenneuvola tarjoaa terveystarkastuksia, lapsen kasvun ja kehityksen tutkimuksia, näön- ja kuulontarkastuksia sekä rokotuksia kansallisen rokotusohjelman mukaisesti. Uutena asukkaana sinun täytyy itse ottaa yhteyttä neuvolaan ajan varaamiseksi.

[Lue lisää: ahs.ax.](#)

Vanhustenhuolto

Kunnat vastaavat vanhainkodeista ja ikääntyneiden palveluasumisesta. Ota yhteyttä kotikuntaasi saadakseen lisätietoja tarjolla olevista asumismuodoista.

Hammaslääkäri

ÅHS:n hammashoitolat sijaitsevat Maarianhaminassa ja Godbyssä. Julkista hammashoitoa tarjotaan lapsille ja alle 28-vuotiaalle nuorille sekä potilasryhmille, jotka ovat etusijalla lääketieteellisistä tai sosiaalisista syistä.

Preventivmedels- och mödrarådgivning

Behöver du hjälp med preventivmedel eller sexuell hälsa kan du kontakta [preventivmedelsmottagningen vid ÅHS](#). Det finns även privata alternativ.

[Om du är gravid, ta kontakt med mödrarådgivningen vid ÅHS.](#)

[Kontaktuppgifter till privat sjukvård.](#)

Mental hälsa

På Åland kan vi erbjuda stöd och vård om du mår psykiskt dåligt. Kontakta i första hand mentala hälsan vid ÅHS. Du har även möjlighet att själv ta kontakt för rådgivning eller för att boka tid till behandling eller stödsamtal.

[Mental hälsa vid ÅHS.](#)

Privat sjukvård

På Åland finns det tre privata aktörer inom hälso- och sjukvård:

- [Cityläkarna.](#)
- [Medimar.](#)
- [Ålandskliniken.](#)

För privat läkarvård (även tandläkare) betalar FPA en del av kostnaden. Flera arbetsgivare erbjuder även företagshälsövård till sina anställda.

Apotek

På Åland finns fyra apotek:

[Första Apoteket i Mariehamn och på Kumlinge.](#)

[Central-Apoteket i Mariehamn.](#)

[Jomala Apotek i Mariehamn.](#)

[Godby Apotek i Finström.](#)

Elektroniska recept och Kanta fungerar på samma sätt på Åland som på fastlandet. Du kan som vanligt hämta ut dina läkemedel på vilket apotek som helst och följa dina recept via [Mina Kanta-sidor](#).

Om du behöver ett recept på en medicin eller om du behöver förnya dina recept är det enklast att kontakta hälsocentralen. [Du som har ett finskt personnummer kan även kontrollera dina recept och mediciner på Kanta.fi.](#)

Om du inte har besökt läkare på Åland tidigare och har en långvarig sjukdom ska du ta med dina recept eller en uppdaterad medicinlista när du besöker läkare.

Kommunernas socialtjänst

Kommunernas socialtjänst k.f. (KST) ansvarar för den åländska socialvården. Kontakta KST om du behöver hjälp med utkomststöd, moderskapsunderstöd, handikappservice eller missbrukarvård.

Till KST hör även barnskyddet, skyddsboendet Tallbacken, specialomsorgen och Fältarna, som arbetar förebyggande med ungdomar i åldern 13-17 år.

[Läs mer om socialvården på Åland.](#)

[Ahvenanmaalla toimii myös useita yksityisiä hammaslääkärivastaanottoja.](#)

Ehkäisy- ja äitiysneuvola

Jos tarvitset apua ehkäisyyn tai seksuaaliterveyteen liittyen, voit ottaa yhteyttä [ÅHS:n ehkäisyneuvolaan.](#)

[Myös yksityisiä vaihtoehtoja on saatavilla.](#)

[Raskaana ollessasi ota yhteyttä ÅHS:n äitiysneuvolaan.](#)

Mielenterveys

Ahvenanmaalla on tarjolla tukea ja hoitoa, jos voit psyykkisesti huonosti. Ota ensisijaisesti yhteyttä [ÅH-S:n mielenterveysyksikköön \(Mentala hälsan\).](#)

Voit myös itse ottaa yhteyttä saadaksesi neuvontaa tai varataksesi ajan hoitoon tai tukikeskusteluun.

Yksityinen sairaanhoito

Ahvenanmaalla toimii kolme yksityistä terveydenhuollon tarjoajaa:

- [Cityläkarna.](#)
- [Medimar.](#)
- [Ålandskliniken.](#)

Kela korvaa osan yksityisen lääkärihoidon (myös hammaslääkärin) kustannuksista. Monet työnantajat tarjoavat työntekijöilleen myös työterveyshuollon palveluita.

Apteekit

Ahvenanmaalla on neljä apteekkia:

[Första Apoteket \(Maarianhamina ja Kumlinge\)](#)

[Central-Apoteket \(Maarianhamina\)](#)

[Jomala Apotek \(Maarianhamina\)](#)

[Godby Apotek \(Finström\)](#)

Sähköiset reseptit ja Kanta-palvelu toimivat Ahvenanmaalla samalla tavalla kuin Manner-Suomessa.

Voit noutaa lääkkeesi mistä tahansa apteekista ja seurata reseptejäsi [OmaKanta-palvelusta.](#)

Jos tarvitset reseptin tai sinun on uusittava se, helppointa on ottaa yhteyttä terveyskeskukseen. Jos et ole aiemmin asioinut lääkärillä Ahvenanmaalla ja sinulla on pitkäaikaissairaus, ota mukaan reseptisi tai päivitetty lääkelista lääkärikäynnille.

Kommunernas socialtjänst (KST)

KST vastaa Ahvenanmaan sosiaalihuollosta. Ota yhteyttä KST:hen, jos tarvitset apua esimerkiksi toimeentulotuen, äitiysavustuksen, vammaispalvelujen tai päihdekuntoutuksen kanssa. KST:n piiriin kuuluvat myös lastensuojelu, turvakoti Tallbacken, erityishuolto sekä Fältarna-etsivä nuorisotyö (13–17-vuotiaille).

[www.kst.ax](#)

Funktionsrätt Åland

Funktionsrätt Åland är en intresseorganisation som arbetar för personer med funktionsnedsättning. I förbundet ingår 11 patient- och anhörigföreningar och kansliet HandiCampen i Mariehamn.

Funktionsrätt Åland har även tagit fram en socialskyddsguide som lyfter dina rättigheter när du är sjuk eller har en funktionsnedsättning.

[Läs mer om Funktionsrätt Åland.](#)

Funktionsrätt Åland

Funktionsrätt Åland on etujärjestö, joka työskentelee toimintarajoitteisten henkilöiden oikeuksien puolesta. Liittoon kuuluu 11 potilas- ja omaisyhdistystä sekä HandiCampen-toimisto Maarianhaminassa. Järjestö on julkaissut myös sosiaaliturvaoppaan, joka selvittää oikeuksiasi sairauden tai vamman yhteydessä.

www.handicampen.ax

Familj och fritid

Informationsmaterial för familjer

Barnomsorg, skola, familjeförmåner och annan information för föräldrar hittar du på våra sidor om familjeliv.

[Läs mer om familjeliv på Åland Living.](#)

[Se även barnombudsmannens samlade information med information om lagar och styrdokument som gäller barn på Åland.](#)

Ladda ner barnrättsmanualen och läs mer om lagar och styrdokument som gäller barn på [ombudsman.ax](#).

Utbildningssystemet på Åland

Kommunerna ansvarar för barnomsorg och grundskola medan landskapsregeringen ansvarar för utbildning på gymnasienivå, yrkeshögskola och fri bildning i skolform.

[Läs mer om skolor och möjligheterna till utbildning på Åland.](#)

Kontakta din nya hemkommun innan terminsstart för ansökan om dagisplats, inskrivning i grundskola eller anmälan om hemundervisning.

BARNOMSORG (DAGIS OCH FÖRSKOLA)

Till barnomsorgen hör daghemsverksamhet, fritidshemsverksamhet och lekverksamhet. I daghemmet får barnen även förundervisning året innan läroplikten börjar.

[Läs mer om barnomsorgen på Åland \(dagis\).](#)

[Film och broschyr om barnomsorgen.](#)

LÄROPLIKT OCH GRUNDSKOLA

Grundskoleutbildning är en nioårig allmänbildande utbildning som börjar vid sju års ålder. På Åland blir alla barn läropliktiga det år de fyller sju år. Läroplikten innebär att barnen är skyldiga att lära sig de kunskaper och färdigheter som ingår i grundskolans läroplan. Det är vårdnadshavarens ansvar att se till att barnet fullgör sin läroplikt, antingen genom att gå i kommunens skola, i en ersättande privat skola eller genom hemundervisning.

[Film och broschyr om grundskolan.](#)

GYMNASIUM, YRKESHÖGSKOLA OCH FRI BILDNING

Efter grundskolan erbjuder Ålands gymnasiemyndighet både allmänbildande och yrkesinriktade gymnasieutbildningar. Högre utbildning erbjuds vid Högskolan på Åland och motsvarar EQF-nivå 7 och 8. Ålands folkhögskola erbjuder fri bildning i skolform.

[Ålands gymnasiemyndighet.](#)

[Högskolan på Åland.](#)

[Ålands folkhögskola.](#)

Perhe ja vapaa-aika

Tietoa perheille

Löydät tietoa lapsiperheiden palveluista, kouluista, perhe-etuuksista ja muista vanhemmille suunnatuista aiheista perhe-elämää käsitteleviltä sivuiltamme.

[Lue lisää perhe-elämästä: Åland Living.](#)

[Tutustu myös lapsivaltuutetun viranomaisen \(barnombudsman\) kokoamaan tietoon Ahvenanmaan lapsia koskevista laeista ja ohjaavista asiakirjoista.](#)

Lataa lapsen oikeuksien opas ja lue lisää säädöksistä osoitteessa [ombudsman.ax](#).

Ahvenanmaan koulutusjärjestelmä

Kunnat vastaavat varhaiskasvatuksesta ja peruskoulusta, kun taas maakuntahallitus (Landskapsregeringen) vastaa lukio- ja ammattikoulutuksesta, korkeakoulutuksesta sekä vapaasta sivistystyöstä.

Ota yhteyttä uuteen kotikuntaasi hyvissä ajoin ennen lukukauden alkua hakeaksesi päiväkotipaikkaa, ilmoittaaksesi lapsen kouluun tai ilmoittaaksesi kotiopetuksesta.

VARHAISKASVATUS (PÄIVÄKOTI JA ESIKOULU)

Varhaiskasvatukseen kuuluvat päiväkotitoiminta, iltapäivätoiminta ja leikkitoiminta. Päiväkodissa lapset osallistuvat esiopetukseen vuotta ennen oppivelvollisuuden alkamista.

[Lue lisää Ahvenanmaan varhaiskasvatuksesta ja katso esittelyvideo sekä esite](#)

OPPIVELVOLLISUUS JA PERUSKOULU

Peruskoulu on yhdeksänvuotinen yleissivistävä koulutus, joka alkaa sinä vuonna, kun lapsi täyttää seitsemän vuotta ja tulee oppivelvolliseksi.

Oppivelvollisuus tarkoittaa, että lapsen on hankittava peruskoulun opetussuunnitelman mukaiset tiedot ja taidot. Huoltajan vastuulla on varmistaa, että lapsi suorittaa oppivelvollisuutensa joko kunnan koulussa, korvaavassa yksityisessä koulussa tai kotiopetuksessa.

TOINEN ASTE, KORKEAKOULU JA VAPAA SIVISTYSTYÖ

Peruskoulun jälkeen Ålands gymnasiemyndighet tarjoaa sekä yleissivistävää lukiokoulutusta että ammatillista koulutusta. Korkeakoulutusta tarjoaa Högskolan på Åland (Ahvenanmaan ammattikorkeakoulu). Ålands folkhögskola tarjoaa puolestaan vapaan sivistystyön koulutusta.

[Ålands gymnasiemyndighet \(toinen aste\).](#)

[Högskolan på Åland.](#)

[Ålands folkhögskola.](#)

Ungdomshuset Boost (Ung Resurs)

Ungdomshuset Boost finns för att stöda ungdomars väg till studier, arbete och sysselsättning.

[Läs mer om Ungdomshuset Boost hos Ung Resurs.](#)

Föreningsliv

På Åland finns över 700 föreningar inom kultur och sport för dig som vill vara aktiv eller komma i kontakt med andra utövere. Dessutom finns flera företag som erbjuder varierande fritids- och hobbyaktiviteter inom exempelvis dans, ridning och gym.

[Läs mer om olika fritidsmöjligheter på Åland Living.](#)

Hitta fler föreningar och organisationer på Åland:

[Besök Branschguiden på aland.com.](#)

[Kulturföreningar och kulturutövere på Åland.](#)

[Museer och sevärdheter som förvaltas av Ålands landskapsregering.](#)

[Medlemsorganisationer i Ålands Idrott.](#)

Att bli vuxen på Åland

Ålands landskapsregering har samlat information om de rättigheter och skyldigheter som du får när du fyller 18 år och räknas som vuxen.

[Läs mer om Att bli vuxen på Åland på regeringen.ax.](#)

Nuorisotalo Boost (Ung Resurs)

Nuorisotalo Boost tukee nuoria matkalla kohti opintoja, työtä ja harrastuksia.

[Lue lisää: Ung Resurs / Boost.](#)

Yhdistykset ja harrastukset

Ahvenanmaalla toimii yli 700 kulttuuri- ja urheiluyhdistystä, jotka tarjoavat loistavan tavan pysyä aktiivisena ja tutustua uusiin ihmisiin. Lisäksi monet yritykset tarjoavat harrastusmahdollisuuksia esimerkiksi tanssin, ratsastuksen ja kuntosaliharjoittelun parissa.

Löydä harrastuksia ja yhdistyksiä:

[Vapaa-ajan mahdollisuudet: Åland Living.](#)

Yritykset ja organisaatiot:

[aland.com Branschguiden.](#)

[Kulttuuriyhdistykset ja toimijat.](#)

[Museot ja nähtävyydet.](#)

[Urheiluseurat: Ålands Idrott.](#)

Aikuistuminen Ahvenanmaalla

Maakunnan hallitus on koonnut tietoa niistä oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka tulevat voimaan, kun täytät 18 vuotta ja tulet täysi-ikäiseksi.

[Lue lisää osoitteessa regeringen.ax.](#)

Vill du läsa mer om Åland?

I så fall hittar du mer information här:

[Aland.ax](#) – Ålands officiella webbplats.

[Regeringen.ax](#) – Ålands landskapsregerings officiella webbplats.

[Visitaland.com](#) – turistinformation för besökare från Visit Åland.

[Aland.com](#) – telefonkatalog, branschguide och turistinformation.

[Info Norden](#) – Nordiska ministerrådets informationstjänst för dig arbeta, flytta, studera, resa eller starta eget inom Norden.

Lue lisää!

Lisätietoja löydät täältä:

[Aland.ax](#) – Ahvenanmaan virallinen verkkosivusto.

[Regeringen.ax](#) – Ahvenanmaan maakuntahallituksen virallinen verkkosivusto.

[Visitaland.com](#) – Visit Ålandin matkailijainfo.

[Aland.com](#) – Puhelinluettelo, toimialaopas ja matkailutietoa.

[Info Norden](#) – Pohjoismaiden ministerineuvoston neuvontapalvelu sinulle, joka aiot työskennellä, muuttaa, opiskella, matkustaa tai perustaa yrityksen Pohjoismaissa.

Kommunikationer och viktiga telefonnummer

Kommunikationer

Här kan du läsa mer om lokaltrafiken och kommunikationer till och från Åland.

Mer information:

[Bra att veta när du ska resa TILL Åland.](#)

[Bra att veta om resor när du befinner dig PÅ Åland.](#)

[Ålandstrafiken – information om skärgårdsfärjorna och kollektivtrafiken på Åland.](#)

[Landskapsregeringens kartportal.](#)

Viktiga telefonnummer

Allmänt nödnummer 112

Akuten +358 18 5355

Sjukvård +358 18 538 500

Sjukvårdsupplysningen +358 18 535 117

Alarmcentralens journummer +358 18 19000

Polisens växel, dagtid, vardagar +358 18 527 100

Giftinformationscentralen 0800147111

Jourtandläkare +358 18 14600

Jourhavande veterinär +358 18 21000

Sjöräddning 029 41 000

Bilbärgning +358 457 313 5747, +358 18 31747

[Sök i telefonkatalogen på Åland.com.](#)

Samtalsstöd och hjälptelefoner

NOLLINJEN

Nollinjen är en nationell, avgiftsfri hjälptelefon för alla som blivit utsatta för våld eller hot om våld i nära relationer. Även närstående till personer som utsatts för våld eller yrkespersoner och myndigheter som behöver stöd för klientarbetet kan ringa Nollinjen.

Ring Nollinjen: +358 80 005 005

[Läs mer om Nollinjen.](#)

BARNENS HJÄLPTELEFON

Du som är under 18 år kan ringa Bris hjälptelefon för att prata med en kurator om det du funderar på eller det du behöver hjälp med.

Ring Bris: +358 18 25520 (lokalsamtalsavgift)

BRIS VUXENTELEFON – OM BARN

Till Bris vuxentelefon om barn kan du ringa om du är orolig och behöver prata med någon om dina egna eller någon annans barn upp till 18 år.

Måndag-fredag kl. 10–13

Ring Bris vuxentelefon: +46 77 150 5050

Liikenne ja tärkeät puhelinnumerot

Liikenneyhteydet

Täältä löydät tietoa paikallisliikenteestä sekä yhteyksistä Ahvenanmaalle.

[Matkustaminen Ahvenanmaalle: Hyödyllistä tietoa saapumiseen.](#)

[Liikkuminen Ahvenanmaalla: Hyödyllistä tietoa matkustamiseen paikan päällä.](#)

[Ålandstrafiken: Tietoa saaristolautoista ja Ahvenanmaan joukkoliikenteestä.](#)

[Maakuntahallituksen karttaportaali.](#)

Tärkeät puhelinnumerot

Yleinen hätänumero: 112

Päivystyspoliklinikka: +358 18 5355

Sairaanhoito: +358 18 538 500

Sairausneuvonta: +358 18 535 117

Hätäkeskuksen päivystys: +358 18 19000

Poliisin vaihde (arkisin päiväsaikaan): +358 18 527 100

Myrkytystietokeskus: 0800 147 111

Hammaslääkäripäivystys: +358 18 14600

Päivystävä eläinlääkäri: +358 18 21000

Meripelastus: 029 41 000

Hinauspalvelu: +358 457 313 5747 tai +358 18 31747

Keskusteluapu ja auttavat puhelimet

NOLLALINJA

Nollalinja on valtakunnallinen ja maksuton auttava puhelin kaikille, jotka ovat kokeneet väkivaltaa tai sen uhkaa läheisessä ihmissuhteessa. Myös uhrien läheiset sekä ammattilaiset voivat soittaa Nollalinjaan.

www.nollalinja.fi

Puh: +358 80 005 005

LASTEN AUTTAVA PUHELIN (BRIS)

Alle 18-vuotiaat voivat soittaa Brisin auttavaan puhelimeen ja keskustella kuraattorin kanssa mistä tahansa mieltä painavasta asiasta.

Puh: +358 18 25520 (paikallispuhelumaksu)

BRISIN AIKUISTEN PUHELIN – LAPSIIN LIITTYVÄT ASIAT

Voit soittaa Brisin aikuisten puhelimeen, jos olet huolissasi omasta tai jonkun muun lapsesta (alle 18-vuotiaat). Palvelu on avoinna ma–pe klo 10–13.

Puh: +46 77 150 5050

KVINNOFRIDSLINJEN

Kvinnofridslinjen är öppen för ålänningar dygnet runt och erbjuder även handledning för åländska myndigheter i frågor som rör våld i nära relationer.

Ring Kvinnofridslinjen: +358 18 25 500

[Läs mer om Kvinnofridslinjen på regeringen.ax.](https://www.regeringen.ax/kvinnofridslinjen)

SKYDDSBOENDET TALLBACKEN

Tallbacken kan du kontakta dygnet runt i frågor som rör våld i nära relationer. Skyddsboendet är tillgängligt för kvinnor och män som utsatta för våld i nära relationer.

Ring Tallbacken: +358 18 532842, +358 457 378 0018

ALTERNATIV TILL VÅLD

Alternativ till våld erbjuder stöd och behandling till män med vålds- och aggressionsproblem i sina nära relationer. Samtal/behandling i grupper eller individuellt. Alternativ till våld har tystnadsplikt och tjänsten är kostnadsfri.

[Läs mer om Alternativ till våld på regeringen.ax.](https://www.regeringen.ax/alternativ-vaeld)

BROTTSOFFERJOUREN

Från Brottsofferjourens serviceställen kan brottsoffer, deras närstående och vittnen i brottmål få personligt stöd och råd samt begära en stödperson.

[Läs mer om Brottsofferjouren i Finland.](https://www.regeringen.ax/brottsofferjouren-i-finland)

Brottsofferjouren finns även på Åland

KRISCENTRUM MONIKA

Nättjänsten är avsedd för kvinnor med invandrabakgrund som upplevt våld eller hot om våld. Det är enkelt och tryggt att använda tjänsterna. Nättjänsterna är konfidentiella. Frågor kan ställas och diskuteras anonymt.

Ring Kriscentrum Monikas hjälptelefon: 0800 05058
Finns även chat-funktion.

[Kriscentrum Monika](https://www.monikanaiset.fi/)

GIFTINFORMATIONSCENTRALEN

Giftinformationscentralen svarar via telefon på frågor som gäller förebyggande vård och behandling av plötslig förgiftning hos människor.

Ring giftinformationscentralen: 0800 147 111 eller 09 471 977 (samtalen är avgiftsfria)

[Läs mer om giftinformationscentralen.](https://www.giftinformationscentralen.fi/)

BEROENDEMOTTAGNINGEN

Beroendemottagningen kan du söka stöd för ditt bruk av eller beroende av alkohol, narkotika, läkemedel och spel om pengar.

I Mariehamn finns en beroendemottagning vid Kommunernas socialtjänst (KST) som ger service åt hela Åland.

Ring beroendemottagningen: +358 18 532851.

[Läs mer om beroendemottagningen vid KST.](https://www.kst.ax/klienter/missbruk-och-beroende/beroendemottagningen)

KVINNOFRIDSLINJEN – NAISTEN TURVALINJA

Palvelu on avoinna ahvenanmaalaisille ympäri vuorokauden. Se tarjoaa tukea väkivaltaa kokeneille sekä neuvontaa viranomaisille lähisuhdeväkivaltaan liittyvissä kysymyksissä.

<https://www.regeringen.ax/kvinnofridslinjen>

Puh: +358 18 25 500

TURVAKOTI TALLBACKEN

Tallbackeniin voi ottaa yhteyttä ympäri vuorokauden lähisuhdeväkivaltaan liittyvissä asioissa. Turvakoti on tarkoitettu sekä naisille että miehille.

Puh: +358 18 532 842 tai +358 457 378 0018

VAIHTOEHTO VÄKIVALLALLE (ALTERNATIV TILL VÅLD)

Tarjoaa tukea ja hoitoa miehille, joilla on väkivalta- tai aggressio-ongelmia läheisissä ihmissuhteissa. Palvelu on luottamuksellista ja maksutonta. Keskustelut toteutetaan yksilö- tai ryhmätapaamisina.

<https://www.regeringen.ax/alternativ-vaeld>

RIKOSUHRIPÄIVYSTYS (RIKU)

Rikoksen uhrin, heidän läheisensä ja rikosasioiden todistajat saavat henkilökohtaista tukea, neuvoja sekä tukihenkilön. Palvelu toimii myös Ahvenanmaalla.

<https://www.riku.fi/rikosuhripaivystys/>

KRIISIKESKUS MONIKA

Verkkopalvelu ja auttava puhelin maahanmuuttajataustaisille naisille, jotka ovat kokeneet väkivaltaa tai sen uhkaa. Palvelu on luottamuksellista, ja kysymyksiä voi esittää nimettömänä. Saatavilla on myös chat-toiminto.

Auttava puhelin: 0800 05058

<https://monikanaiset.fi/>

MYRKYTUSTIETOKESKUS

Vastaa puhelimitse kysymyksiin, jotka koskevat äkillisten myrkytysten ehkäisyä ja hoitoa.

Puh: 0800 147 111 tai 09 471 977 (maksuton)

<https://www.hus.fi/potilaalle/sairaalat-ja-toimipisteet/myrkytustietokeskus>

RIIPPUVUUSVASTAANOTTO

Voit hakea tukea alkoholi-, huume-, lääke- tai peliriippuvuuteen. Maarianhaminassa sijaitseva KST:n riippuvuusvastaanotto palvelee koko Ahvenanmaata.

<https://www.kst.ax/klienter/missbruk-och-beroende/beroendemottagningen>

Puh: +358 18 532 851

Nödsituationer och krisinformation

RING 112 NÄR DET ÄR EN NÖDSITUATION

Tänk på det här när du ringer 112:

1. Berätta först vad som hänt och var det hänt.
2. Svara på de frågor som personalen ställer till dig.
3. Följ de anvisningar du får under samtalet.
4. Avsluta inte samtalet förrän du fått tillåtelse till det.

Ring 112 endast i nödsituationer.

Vid en kris är det många som vill ha information, då ska du inte ringa 112 för att fråga vad som händer. Vänta istället på att myndigheterna informerar dig.

KRIS.AX

[Myndigheternas krismeddelanden hittar du på www.kris.ax.](http://www.kris.ax)

I Finland och på Åland testar myndigheterna det officiella förmedlingssystemet för varningsmeddelanden på den nationella nödnummerdagen den 11.2 kl. 11.20. Vid testningen sänds ett test-meddelande via radio och tv som också finns på text-tv:s sida 112. Information om testet publiceras också på www.kris.ax.

[Läs även broschyren "Om krisen kommer" från Ålands landskapsregering.](#)

[Se även landskapsalarmcentralen på www.alarmcentralen.ax.](http://www.alarmcentralen.ax)

ALLMÄNNA FAROSIGNALEN

När myndigheterna vill varna allmänheten om en akut hotande fara kan de använda alarmsignalen, även kallad "Hesa Fredrik". Signalen testas kl. 12 den första dagen varje månad.

BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET

Kommunerna på Åland upprätthåller brand- och räddningsväsende, där den frivilliga brandkårsverksamheten är viktig och utgör en stor del.

I Mariehamn finns anställd personal vid Mariehamns räddningsverk, som även sköter sjuktransporterna på Åland på basen av ett avtal med Ålands hälso- och sjukvård.

[Landskapsalarmcentralen på Ålands officiella webbplats.](#)

Hätatilanteet ja kriisi-informaatio

SOITA 112 HÄTÄTILANTEESSA

Muista nämä asiat soittaessasi hätänumeroon 112:

1. Kerro ensin, mitä on tapahtunut ja missä.
2. Vastaa kysymyksiin, joita päivystäjä esittää.
3. Noudata ohjeita, joita saat puhelun aikana.
4. Älä lopeta puhelua, ennen kuin saat siihen luvan.

Soita hätänumeroon 112 vain hätätilanteissa. Kriisitilanteessa moni tarvitsee tietoa, mutta hätänumeroon ei saa soittaa kysyäkseen, mitä on tekeillä. Odota sen sijaan viranomaisten tiedotteita.

KRIS.AX

[Viranomaisten kriisitiedotteet löytyvät osoitteesta www.kris.ax.](http://www.kris.ax)

Suomessa ja Ahvenanmaalla viranomaiset testaavat virallista vaaratiedotejärjestelmää kansallisena hätänumeropäivänä 11.2. klo 11.20. Testauksen yhteydessä lähetetään testitiedote radiossa ja televisiossa (myös teksti-tv:n sivu 112). Tietoa testistä julkaistaan myös kris.ax-sivustolla.

[Tutustu myös Ahvenanmaan maakuntahallituksen "Kriisin sattuessa" -esitteeseen \(Om krisen kommer\) sekä maakunnan hätäkeskukseen osoitteessa www.alarmcentralen.ax.](#)

YLEINEN VAARAMERKKI

Kun viranomaiset haluavat varoittaa väestöä välittömästä vaarasta, he voivat käyttää hälytyssignaalia (tunnetaan myös nimellä "Hesa Fredrik"). Signaali testataan jokaisen kuukauden ensimmäisenä päivänä klo 12.00.

PALO- JA PELASTUSTOIMI

Ahvenanmaan kunnat ylläpitävät palo- ja pelastustoiminta, jossa vapaaehtoisella palokuntatoiminnalla (VPK) on erittäin tärkeä rooli. Maarianhaminassa toimii Maarianhaminan pelastuslaitos (Mariehamns räddningsverk), jonka palkattu henkilökunta hoitaa myös [Ahvenanmaan sairaankuljetukset sopimuksella ÅHS:n kanssa.](#)

POLISEN

[Ålands polismyndighet](#) är underställd Ålands landskapsregering och har hela Åland som sitt verksamhetsområde.

Polisstationen ligger på Strandgatan 27 i Mariehamn. Polisens växel är öppen dagtid på vardagar, ring tel. +358 18 527 100. Vid en nödsituation, ring alltid 112.

SJÖRÄDDNINGEN

[Ålands Sjöräddningssällskap r.f.](#) är en ideell förening, som bedriver sjöräddning i vattnen runt Åland. Journummer (24h) +358 18 19475.

POLIISI

[Ahvenanmaan poliisiviranomainen](#) toimii maakuntahallituksen alaisuudessa, ja sen toimialueena on koko Ahvenanmaa.

Poliisiasema: Strandgatan 27, Maarianhamina.

Vaihde: Avoinna arkisin päiväsaikaan, puh. +358 18 527 100.

Hätätilanteessa: Soita aina 112.

MERIPELASTUS

[Ålands Sjöräddningssällskap r.f.](#) on vapaaehtoisjärjestö (yhdistys), joka hoitaa meripelastusta Ahvenanmaata ympäröivillä vesillä.

Päivystysnumero (24h): +358 18 19475.

Dina rättigheter som ålänning

Hembygdsrätten

Hembygdsrätten reglerar vem som får äga mark eller fastigheter samt bedriva näringsverksamhet på Åland. Du kan ansöka om åländsk hembygdsrätt om du är finsk medborgare, har bott på Åland oavbrutet i minst fem år och har tillfredsställande kunskaper i svenska. I vissa fall kan hembygdsrätt beviljas redan efter tre år.

Den åländska hembygdsrätten ger dig följande rättigheter:

- att obegränsat äga och besitta fast egendom
- att rösta och vara valbar i lagtingsval
- att bedriva näring.

[Du kan läsa mer om hembygdsrätten på Ålands landskapsregerings webbplats.](#)

Jordförvärvstillstånd

Om du saknar åländsk hembygdsrätt behöver du ansöka om jordförvärvstillstånd för att få köpa mark eller hus på Åland.

Som nyinflyttad kan du beviljas tillstånd för att köpa en tomt under 4 000 m² på ett område som är avsett för fast bosättning, förutsatt att du har fast anställning eller på annat sätt kan visa att du planerar att stanna. Efter fem års bosättning beviljas tillstånd i regel utan begränsning.

Observera att köp av bostadsrätt i de flesta fall inte kräver jordförvärvstillstånd, men kontrollera alltid om det aktuella bolagets tillstånd innehåller särskilda krav.

Vid handläggningen begär landskapsregeringen ett utlåtande från kommunen, men det är inte bindande. Det slutliga beslutet fattas alltid av landskapsregeringen. Handläggningstiden är normalt två till tre månader.

[Ansök om jordförvärvstillstånd hos Ålands landskapsregering.](#)

Värnplikt

Den som har hembygdsrätt och som har flyttat till Åland före 12 års ålder är befriad från värnplikt.

Oikeutesi ahvenanmaalaisena

Kotiseutuoikeus

Kotiseutuoikeus säätelee sitä, kuka saa omistaa maata tai kiinteistöjä sekä harjoittaa elinkeinotoimintaa Ahvenanmaalla. Voit hakea Ahvenanmaan kotiseutuoikeutta, jos olet Suomen kansalainen, olet asunut Ahvenanmaalla keskeytyksettä vähintään viisi vuotta ja sinulla on tyydyttävä ruotsin kielen taito. Joissakin tapauksissa kotiseutuoikeus voidaan myöntää jo kolmen vuoden asumisen jälkeen.

Ahvenanmaan kotiseutuoikeus antaa sinulle seuraavat oikeudet:

- Oikeus omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta rajoituksetta.
- Äänioikeus ja vaalikelpoisuus maakuntapäivävaaleissa.
- Oikeus harjoittaa elinkeinoa.

[Lue lisää kotiseutuoikeudesta Ahvenanmaan maakuntahallituksen verkkosivuilta.](#)

Maanhankintalupa

Jos sinulla ei ole kotiseutuoikeutta, tarvitset maanhankintaluvan voidaksesi ostaa maata tai talon Ahvenanmaalta.

Uutena asukkaana sinulle voidaan myöntää lupa alle 4 000 m² tontin ostamiseen vakituiseen asumiseen tarkoitettulta alueelta, edellyttäen että sinulla on vakituinen työpaikka tai voit muuten osoittaa suunnittelevasi maahan jäämistä. Viiden vuoden asumisen jälkeen lupa myönnetään yleensä ilman rajoituksia.

Huomioithan, että asuinhuoneiston (osakkeen) ostaminen ei useimmiten vaadi maanhankintalupaa, mutta tarkista aina, sisältyykö kyseisen yhtiön yhtiöjärjestykseen erityisvaatimuksia.

Maakuntahallitus pyytää käsittelyn aikana kunnalta lausunnon, mutta se ei ole sitova. Lopullisen päätöksen tekee aina maakuntahallitus. Käsittelyaika on yleensä kahdesta kolmeen kuukautta.

[Hae maanhankintalupaa Ahvenanmaan maakuntahallitukselta.](#)

Asevelvollisuus

Henkilö, jolla on kotiseutuoikeus ja joka on muuttanut Ahvenanmaalle ennen 12 vuoden ikää, on vapautettu asevelvollisuudesta.

Rösträtt på Åland

Åland har en egen lagstiftning gällande lagtings- och kommunalval.

För EU-parlamentsvalet, riksdagsvalet och presidentvalet gäller samma regler som i Finland.

[Läs mer om rösträtt på Åland hos Info Norden.](#)

[Mer information om val på Åland.](#)

Allemansrätten

I Norden har vi rätt att röra oss fritt i skog, mark och över vatten. Däremot får du inte röra dig i odlingar och på tomtmark. Rätten att röra sig fritt kallas allemansrätt. Allemansrätten på Åland skiljer sig till vissa delar från allemansrätten i Sverige och i övriga Finland.

[En närmare beskrivning av allemansrätten hos Ålands landskapsregering.](#)

[Visit Åland informerar om allemansrätten.](#)

Religionsfrihet

På Åland råder religionsfrihet. Det betyder att alla som bor på Åland har rätt att själva välja sin religion och utöva den. Det betyder också att du har rätt att välja att inte ha någon religion alls. Ingen kan heller bli tvingad att delta i religionsutövande mot sin vilja.

Ålands största religiösa samfund är den evangelisk-lutherska kyrkan. På Åland finns även andra religiösa samfund.

Officiella högtidsdagar

De nationella högtidsdagarna är så kallade helgdagar. Det innebär att alla ämbetsverk och många affärer håller stängt eller har kortare öppethållningstider. Sjukhusen har alltid jour. Några av högtidsdagarna är flaggdagar, det betyder att man hissar Ålands flagga.

Åländska högtidsdagar:

- 30 mars — dagen för högtidlighållande av Ålands demilitarisering och neutralisering.
- Sista söndagen i april — Ålands flaggas dag.
- 9 juni — Ålands självstyrelsedag.

Utöver dessa följer Åland Finlands flaggdagar, som självständighetsdagen den 6 december och de övriga officiella flaggdagarna i Finland.

Ålands flagga är en viktig symbol för självstyrelsen. Eftersom flaggan är en symbol för Åland är det tillåtet att flagga varje dag kl. 8-21.

[Allt om Ålands flagga.](#)

Äänioikeus Ahvenanmaalla

Ahvenanmaalla on oma lainsäädäntönsä koskien maakunta- ja kunnallisvaaleja. EU-parlamenttivaaleissa, eduskuntavaaleissa ja presidentinvaaleissa noudatetaan samoja sääntöjä kuin muualla Suomessa.

[Lue lisää äänioikeudesta Ahvenanmaalla Info Norden-sivustolta tai Ahvenanmaan vaalisivuilta.](#)

Jokamiehen oikeudet

Pohjoismaissa meillä on oikeus liikkua vapaasti metsissä, maastossa ja vesillä. Viljelyksillä ja tonttimilla liikkuminen on kuitenkin kiellettyä. Tätä oikeutta kutsutaan jokamiehen oikeudeksi. Ahvenanmaan jokamiehen oikeudet eroavat joiltakin osin Ruotsin ja Manner-Suomen säännöistä.

[Tutustu jokamiehen oikeuksiin tarkemmin Visit Ålandin tai maakuntahallituksen sivuilla.](#)

Uskonnonvapaus

Ahvenanmaalla vallitsee uskonnonvapaus. Tämä tarkoittaa, että jokaisella asukkaalla on oikeus valita oma uskontonsa ja harjoittaa sitä, tai olla kuulumatta mihinkään uskontoon. Ketään ei voida pakottaa osallistumaan uskonnonharjoittamiseen vastoin tahtoaan.

Evangelis-luterilainen kirkko on Ahvenanmaan suurin uskonnollinen yhteisö. Ahvenanmaalla toimii myös muita uskonnollisia yhteisöjä.

Viralliset juhlapäivät

Kansalliset juhlapäivät ovat pyhäpäiviä, jolloin virastot ja monet kaupat ovat kiinni tai niillä on lyhennetyt aukioloajat. Sairaaloissa on aina päivystys. Jotkut juhlapäivät ovat liputuspäiviä, jolloin nostetaan salkoon Ahvenanmaan lippu.

Ahvenanmaalaiset juhlapäivät:

- 30. maaliskuuta — Ahvenanmaan demilitarisoinnin ja neutralisoinnin muistopäivä.
- Huhtikuun viimeinen sunnuntai — Ahvenanmaan lipun päivä.
- 9. kesäkuuta — Ahvenanmaan itsehallintopäivä.

Näiden lisäksi Ahvenanmaalla noudatetaan Suomen yleisiä liputuspäiviä, kuten itsenäisyyspäivää 6. joulukuuta. Ahvenanmaan lippu on tärkeä itsehallinnon symboli, ja sitä on sallittua käyttää päivittäin klo 8–21 välisenä aikana.

[Kaikki Ahvenanmaan lipusta](#)

EU-portalen Your Europe

Your Europe är en officiell EU-portal som samlar praktisk information om dina rättigheter som EU-medborgare. Här hittar du vägledning om boende, flytt, arbete, studier, resor och vardag över landsgränserna. Portalen ger också stöd till företag som vill starta, etablera sig eller expandera inom EU.

[Läs mer om dina rättigheter som EU-medborgare](#)

Your Europe -portaali

Your Europe on EU:n virallinen portaali, joka kokoaa käytännön tietoa oikeuksistasi EU-kansalaisena. Sieltä löydät ohjeita asumiseen, muuttamiseen, työntekoon, opiskeluun ja matkustamiseen rajojen yli. [Portaali tarjoaa tukea myös yrityksille, jotka haluavat toimia EU:n alueella.](#)

Upptäck ännu mer om Åland

Besök www.aland.ax och www.visitaland.com för att lära känna Åland ännu bättre! Här hittar du info för både besökare och inflyttade. Allt från studier och företagande till fakta om Åland och massor med tips på allt som finns att se, göra och uppleva.

Lue lisää! Löydä oma Ahvenanmaasi

Käy osoitteissa www.aland.com ja www.visitaland.com, niin opit tuntemaan Ahvenanmaan vieläkin paremmin! Sivustoilta löydät tietoa niin vierailijoille kuin saarelle muuttaville. Tarjolla on kaikkea opinnoista ja yrittäjyydestä yleistietoon sekä runsaasti vinkkejä nähtävyyksistä, harrastuksista ja kokemuksista.

